

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.019.01.2015

P/15/043

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin

T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66

lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/043 - Wykonywanie zadań przez dzielnicowych.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie.
Kontrolerzy	1) Leszek Smykowski – specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 97309 z 25.08.2015 r. 2) Adam Borowski – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie nr 97349 z 15.10.2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Komenda Powiatowa Policji w Gryfinie, ul. Grunwaldzka 9, kod pocztowy 74-100 Gryfino ¹ . Zgodnie z założeniami, zakres kontroli nie obejmował Komisariatu Policji w Chojnie.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Inspektor Andrzej Stechnij, Komendant Powiatowy Policji w Gryfinie ² od 6.05.2010 r. (dowód: akta kontroli str. 5-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli³ kierownictwo Komendy w latach 2013 – 2015 (do 30.06⁴) podjęło w niezbędnym zakresie działania, ustalające ramy organizacyjne i warunki dla realizacji zadań dzielnicowych. Obszar działania Komendy podzielony został na rejony służbowe, a wakaty na stanowiskach dzielnicowych z początku roku 2013 zostały uzupełnione w kolejnych latach⁵. Na 13 etatów dzielnicowych (wg stanu na 10.11.2015 r.) 11 policjantów było mianowanych na stanowisko dzielnicowego. Posiadali oni wymagane kwalifikacje, przełożeni podejmowali działania w zakresie ich doskonalenia zawodowego. NIK ocenia jako niedostateczny stan wyposażenia stanowisk pracy dzielnicowych w sprzęt biurowy, techniczny i środki transportu. Zauważa jednak starania Komendanta w celu poprawy stanu ww. wyposażenia oraz warunków służby wszystkich funkcjonariuszy Komendy (nowa siedziba KPP ma być oddana do użytku w maju 2016 r.).

Przydział zadań i organizacja służby dzielnicowych w KPP, we wszystkich miesiącach objętych badaniem, pozwalały na realizację podstawowych zadań funkcjonariuszy w przydzielonych rejonach służbowych. Skala zadań zleczanych do realizacji poza rejonem własnym i graniczącym była niewielka i nie wpłynęła w sposób znaczący na realizację obowiązków służbowych dzielnicowych.

Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie organizacji służby dzielnicowych dotyczyły:

¹ Dalej: KPP lub Komenda.

² Dalej: Komendant.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ A także w latach wcześniejszych i w okresie późniejszym.

⁵ M.in. funkcjonariuszami z innych jednostek Policji.

- powierzenia 4 (z 16) policjantom, w okresie od 1.01.2013 r. do 30.06.2015 r., rejonów służbowych, pomimo braku mianowania na stanowisko dzielnicowego, co było niezgodne z przepisami § 3 ust. 1 w związku z § 2 pkt 4 zarządzenia Nr 528 Komendanta Głównego Policji z dnia 6 czerwca 2007 r. w sprawie form i metod wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika rewiru dzielnicowych⁶,
- przydziału 3 dzielnicowym do obsługi na okres dłuższy niż 6 miesięcy 2 rejonów służbowych, co było niezgodne z § 3 ust. 4 zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych,
- pełnienia obowiązków przez 2 dzielnicowych służby w tych samych rejonach służbowych przez ponad 2 lata, co było sprzeczne z art. 37 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji⁷.

Wykazano także przypadki niesporządzenia opinii służbowych dla 4 dzielnicowych, co było niezgodne z przepisem § 3 ust. 1 pkt 3 lit. a) oraz b) rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 sierpnia 2010 r. w sprawie opiniowania służbowego policjantów⁸.

Ponadto w ewidencji sprawozdawczej SESPol⁹, w odniesieniu do funkcjonariuszy realizujących zadania dzielnicowych, stwierdzono rozbieżności pomiędzy liczbą godzin służby w obchodzie zapisaną w notatnikach służbowych dzielnicowych, a wykazywaną w ww. ewidencji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja i warunki służby dzielnicowych

Opis stanu faktycznego

Służba dzielnicowych w KPP realizowana była przez policjantów Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego, w ramach którego powołano Rewir Dzielnicowych w Gryfinie¹⁰ (od 1.03.2013 r. do ww. Rewiru włączono 2 rejony służbowe po likwidacji Posterunku Policji w Starym Czarnowie) oraz z udziałem funkcjonariuszy Posterunku Policji Widuchowa-Banie¹¹ (od 1.05.2013 r. po połączeniu posterunków w Widuchowej i w Baniach).

(dowód: akta kontroli str. 7-32)

Obszarem właściwości terytorialnej KPP były 4 gminy Powiatu Gryfińskiego: Gryfino o powierzchni 253,62 km² i liczbie mieszkańców 31.228, Stare Czarnowo o powierzchni 153,17 km² i liczbie mieszkańców 3.875, Widuchowa o powierzchni 209,63 km² i liczbie mieszkańców 5.608 oraz Banie o powierzchni 206 km² i liczbie mieszkańców 6.667. Powyższy obszar został podzielony na 13 rejonów służbowych (5 miejskich w Gryfinie i 8 pozamiejskich), w tym gmina Gryfino na 7 (RDz w Gryfinie), gmina Stare Czarnowo na 2 (RDz w Gryfinie), gmina Widuchowa na 2 (PP Widuchowa-Banie) oraz gmina Banie na 2 rejony (PP Widuchowa-Banie). Rejony te zostały wyznaczone decyzją Komendanta KPP nr 22/2012 z 21 czerwca 2012 r., zmienioną decyzją nr 34/2015 r. z 21 sierpnia 2015 r.¹² W okresie objętym kontrolą rejony dzielnicowych nie były zmieniane. W rejonach obejmujących obszar gminy Gryfino na 1 dzielnicowego przypadało od 4.000 do 4.830 mieszkańców, w rejonach obejmujących obszar gminy Stare Czarnowo na 1 dzielnicowego przypadało od 1.800 do 2.000 mieszkańców, natomiast na 1 dzielnicowego w PP Widuchowa-Banie przypadało od 2.100 do 4.100 mieszkańców.

⁶ Dz.Urz. KGP z 2013 r. poz. 38; dalej: *zarządzenie Nr 528 o dzielnicowych*.

⁷ Dz.U. z 2015 r. poz. 355 ze zm.; dalej: *ustawa o Policji*.

⁸ Dz.U. z 2013 r. poz. 883 ze zm.; dalej: *rozporządzenie MSWiA w sprawie opiniowania policjantów*.

⁹ SESPol – System Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji.

¹⁰ Dalej: RDz w Gryfinie.

¹¹ Dalej: PP Widuchowa-Banie.

¹² Zmiany dotyczyły struktury rewiru dzielnicowych i posterunków, a nie zasięgu rejonów służbowych dzielnicowych.

(dowód: akta kontroli str. 7-32, 33-50)

Komendant wyjaśnił, że: *Dane dotyczące liczby i struktury demograficznej z terenu właściwości podległej mi jednostki są ogólnodostępne i znajdują się w takich źródłach jak: Internet, lokalna prasa, są także dostępne chociażby w trybie informacji publicznej w Urzędzie Miasta i Gminy Gryfino. (...) Dane dotyczące poszczególnych rejonów znajdują się w teczkach rejonów oznaczonych numerami dzielnic. (...) Informacja dotycząca wielkości (powierzchni) rejonów służbowych nie była weryfikowana. (...) W każdej z tych gmin nie zmieniałem liczby rejonów w stosunku do okresu przed zmianami.*

(dowód: akta kontroli str. 33-50)

W sprawie aktualizacji danych dot. rejonów służbowych Komendant wyjaśnił, że: *Dane te były aktualizowane w 2012 r. i uwzględniały one ilość osób zameldowanych w poszczególnych rejonach służbowych. (...) Dane odnoszące się do liczby osób zameldowanych na terenie RDz z Gryfina aktualizowane są co 2-3 lata, gdyż brak jest możliwości uzyskiwania i monitorowania na bieżąco takich danych. W niezbędnym zakresie dane aktualizowano także w 2015 r. (...) Różnice między liczbą osób zameldowanych a liczbą faktycznych mieszkańców danego terenu, w mojej ocenie wynikają z kilku istotnych powodów takich jak: emigracja zarobkowa za granicę (krótko- i długoczasowa), napływ cudzoziemców zza wschodniej granicy, okresowe wyjazdy młodzieży do dużych miast w celu edukacji i pracy sezonowej. (...) Zadanie aktualizacji liczby i struktury demograficznej leży w obowiązkach i kompetencji bezpośrednich przełożonych dzielnicowych.*

(dowód: akta kontroli str. 33-50)

Dane dotyczące liczby i struktury demograficznej ludności dla każdego rejonu, w okresie objętym kontrolą, gromadzone były w teczkach rejonów przez poszczególnych dzielnicowych. Szacunkowa liczba mieszkańców w rejonie była podstawą do określenia liczby i wielkości rejonów na terenie RDz w Gryfinie i na obszarze PP Widuchowa-Banie w latach poprzedzających kontrolę. W okresie 1.01.2013 r.–30.06.2015 r. liczba i wielkość rejonów służbowych Komendy na tym terenie nie uległa zmianie.

(dowód: akta kontroli str. 608-609)

W KPP nie określono szczegółowych warunków i kryteriów wyznaczania rejonów służbowych.

(dowód: akta kontroli str. 608-609)

Komendant wyjaśnił: *Nie wprowadzałem dodatkowo wewnętrznych, szczegółowych warunków i kryteriów wyznaczania rejonów służbowych, gdyż te są precyzyjnie wskazane w § 3 ust. 2 Zarządzenia nr 528 o dzielnicowych: (...) ogólna liczba i struktura demograficzna ludności, gęstość zaludnienia oraz stopień koncentracji zabudowy o przeznaczeniu mieszkalnym, poziom bezpieczeństwa oraz ogólna ilość zdarzeń kryminalnych i lokalizacje miejsc zagrożonych, obiektów użyteczności publicznej i innych miejsc gromadzenia się osób. Dla wskazanych w § 3 ust. 2 zarządzenia nr 528 o dzielnicowych nie przyjmowano żadnych wartości, gdyż każdy rejon dzielnicowy jest inny, występuje różna liczba i kategoria zdarzeń w zależności od np. pory roku, bliskości aglomeracji miejskiej, a każdy rejon charakteryzuje się inną specyfiką ukształtowania terenu, rodzajem zabudowy, szlakami i liniami komunikacyjnymi. W takim przypadku brak jest możliwości określenia ścisłego kryterium odnoszącego się do ilości zdarzeń lub wielkości powierzchni rejonu lub ilości mieszkańców. (...) Nie przyjmowano innych kryteriów, jak te, wskazane w § 3 ust. 2 zarządzenia nr 528 o dzielnicowych, gdyż są one w mojej ocenie wystarczającym wyznacznikiem, jakim należy się kierować przy wyznaczaniu rejonu służbowego. (...) Wszystkie istotne informacje odnoszące się do struktury rejonów służbowych, w oparciu o kryteria przydzielania rejonów służbowych, są zbierane*

systematycznie przez dzielnicowych i dokumentowane w teczkach rejonów służbowych oraz analizach stanu bezpieczeństwa. (...) Ponadto informacje wpływające od dzielnicowych, odnoszące się do ich rejonów, brane są pod uwagę przy analizowaniu ewentualnej zmiany struktury rejonów służbowych. Nie analizuję tych informacji pod kątem zasadności zmiany struktury rejonów służbowych dzielnicowych osobiście, lecz rozpatruję jedynie wnioski kierowane od Kierownika RDz w Gryfinie oraz Kierownika PP Widuchowa-Banie.

(dowód: akta kontroli str. 33-50)

Komórkami organizacyjnymi KPP po reorganizacji przeprowadzonej w I połowie 2013 r. były m.in.: Wydział Kryminalny, PP Widuchowa-Banie oraz Wydział Prewencji i Ruchu Drogowego, w skład którego wchodziły: Rewir Dzielnicowych w Gryfinie, Zespół Ruchu Drogowego, Zespół Dyżurnych, Ogniwo Patrolowo-Interwencyjne, Zespół ds. Wykroczeń, Zespół ds. Nieletnich i Patologii.

(dowód: akta kontroli str. 51-56)

Stan kadrowy KPP, na dzień 1.01.2013 r., 1.07.2014 r. i 30.06.2015 r. wynosił odpowiednio:

1) 111 etatów policyjnych (w tym 9 wakatów); 114 etatów policyjnych (w tym 6 wakatów); 114 etatów policyjnych (w tym 6 wakatów).

2) Policjantów pełniących służbę dzielnicowych – 13 etatów (w tym: 2 p.o. oraz 4 wakaty, 2 długoterminowe zwolnienia lekarskie); 13 etatów (w tym: 3 p.o. oraz 0 wakatów, 1 długoterminowa absencja urlopowa); 13 etatów (w tym: 3 p.o. oraz 0 wakatów, 1 długoterminowe zwolnienie lekarskie, 1 długoterminowa absencja urlopowa). Na stanowisko dzielnicowego w powyższych okresach mianowanych było odpowiednio 7, 10 i 10 policjantów na 13 etatów dzielnicowych.

Stan kadrowy innych komórek organizacyjnych przedstawiał się następująco:

1) Zespół Dyżurnych – w całym okresie objętym kontrolą wynosił 10 etatów z pełną obsadą personalną (w 2013 r. 1 długoterminowe zwolnienie lekarskie).

2) Ogniwo Patrolowo-Interwencyjne – wg stanów na 1.01.2013 r. wynosił 14 etatów, 1.07.2014 r. i 30.06.2015 r. – 16 etatów. 2 wakaty pozostawały w 2013 r., 3 w 2014 r. oraz 1 w 2015 r. Ponadto w 2013 r. - 1 długoterminowe zwolnienie lekarskie oraz 1 długoterminowa adaptacja zawodowa poza KPP, w 2014 r. - 1 długoterminowa adaptacja zawodowa poza KPP oraz w 2015 r. - 1 długoterminowe szkolenie podstawowe poza KPP.

3) Zespół ds. Nieletnich i Patologii – 2 etaty wg stanów na 1.01.2013 r., 1.07.2014 r. i 30.06.2015 r. po 1 etacie, w całym okresie objętym kontrolą z pełną obsadą personalną.

4) Zespół ds. Wykroczeń – 2 etaty na 1.01.2013 r. oraz 3 etaty na 1.07.2014 r. i 30.06.2015 r. Na 1.01.2013 r. - 1 wakat. Na 7.07.2014 r. i 30.06.2015 r. bez wakatów. Ponadto w 2014 r. - 2 długoterminowe zwolnienia lekarskie.

(dowód: akta kontroli str. 51-56)

W zakresie oceny stanu kadrowego KPP oraz działań podejmowanych w celu likwidacji wakatów Komendant wyjaśnił: *Fluktuacyjnie występowały problemy z absencją chorobową i wolnymi wakatami. Od 2014 r. wakaty zostały uzupełnione i stanowiska dzielnicowych posiadają pełną obsadę osobową. Stan kadrowy w latach 2013-2015 oceniam jako problem przejściowy. (...)*

(dowód: akta kontroli str. 33-50)

W okresie objętym kontrolą, zmiany na stanowiskach dzielnicowych dotyczyły 7 z 13 rejonów. W 2013 r. dokonano od 1 do 4 zmian dzielnicowych w 5 rejonach¹³, a w 2014 r. po 2 zmiany dzielnicowego w 2 rejonach¹⁴. W 2015 r. (do 30.06.) nie

¹³ Rewir Dzielnicowych w Gryfinie rejon nr 1 i 5, PP Widuchowa-Banie rejon nr 1, 2 i 3.

¹⁴ Rewir Dzielnicowych w Gryfinie rejon nr 7 i 8.

dokonywano zmian. W tym samym okresie nie stwierdzono rejonów, które nie zostałyby przydzielone funkcjonariuszowi realizującemu zadania dzielnicowego. W okresie objętym kontrolą, w 6 przypadkach rejon służbowy po zmianie dzielnicowego czasowo został powierzony, jako dodatkowy rejon, dzielnicowemu z sąsiedniego rejonu (RDz w Gryfinie rejon nr 1 – 2 razy, rejon nr 5 – 2 razy, rejon nr 7 – 1 raz i rejon nr 8 – 1 raz).

(dowód: akta kontroli str. 7-32)

W sprawie zmian na stanowiskach dzielnicowych Komendant wyjaśnił, że: (...) *W tym zakresie podejmowałem stosowne kroki, by zwiększyć obsadę kadrową swojej jednostki. Systematycznie inicjowałem przedsięwzięcia celem przeniesienia do swojej jednostki f-szy z innych jednostek Policji. We wcześniejszym okresie także ze Straży Granicznej, w związku ze zmianami organizacyjnymi tej służby. W tym zakresie odbywałem wielokrotnie rozmowy z Kierownictwem Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie¹⁵. W celu likwidacji wakatów na stanowiskach dzielnicowych podjąłem m.in. następujące działania kadrowe. Przesunąłem funkcjonariusza z Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego KPP do pełnienia obowiązków dzielnicowego rejonu 1. Niestety, od dłuższego czasu policjant przebywa na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Z Ognia Patrolowo-Interwencyjnego KPP przesunąłem jednego f-sza do pełnienia obowiązków dzielnicowego rejonu nr VII. Ponadto funkcjonariusza Zespołu Ruchu Drogowego KPP przesunąłem do pełnienia obowiązków dzielnicowego rejonu nr VIII. Do podległej mi jednostki został przeniesiony policjant z KP Szczecin Niebuszewo, który objął obowiązki w dzielnicy nr V. Z Ognia Patrolowo-Interwencyjnego KPP przeniósłem do PP Widuchowa-Banie jednego funkcjonariusza, który pełni obecnie obowiązki dzielnicowego rejonu nr I. Z Zespołu Ruchu Drogowego KPP przeniósłem jednego funkcjonariusza, który jest obecnie dzielnicowym rejonu nr II. Funkcjonariuszowi PP Widuchowa - Banie z komórki patrolowej powierzyłem zadania dzielnicowego rejonu nr III.*

(dowód: akta kontroli str. 33-50)

W KPP nie sformalizowano procedury dotyczącej przekazania rejonu służbowego. Komendant wyjaśnił, że: *Nie wprowadziłem pisemnych procedur przekazania rejonu służbowego nowemu dzielnicowemu. Kierownik Rewiru Dzielnicowych i Posterunku jest odpowiedzialny za to zagadnienie. Wymieniony zapoznaje dzielnicowego z przydzielonym rejonem służbowym, teczką rejonu, prowadzoną dokumentacją. Kierownik osobiście wskazuje granice rejonu dzielnicowemu, jego specyfikę, występujące zagrożenia. Następnie wyznacza dzielnicowemu zadania w rejonie służbowym, przy czym ich realizację zleca tak, by odbywało się to przy udziale innego doświadczanego dzielnicowego rejonu graniczącego z rejonem nowego dzielnicowego. Powyższe zasady obowiązywały w okresie objętym kontrolą. (...).*

(dowód: akta kontroli str. 33-50)

W badanym okresie wystąpiło 7 przypadków przekazania rejonu służbowego nowym dzielnicowym lub p.o. dzielnicowego (zmiany opisano powyżej). Analizą objęto proces przejęcia 4 rejonów służbowych przez nowych funkcjonariuszy (3 z RDz Gryfino i 1 z PP Widuchowa-Banie). Badanie wykazało, że 3 policjantom w RDz Gryfino rejon przekazywał ustnie kierownik Rewiru. Podpisali oni karty stanowiska dzielnicowego (określono w nich obowiązki dzielnicowego). Kierownik Rewiru wręczył im te czki rejonu w celu zapoznania się i ich aktualizacji. Funkcjonariusze otrzymali również od kierownika inną dokumentację związaną z rejonem (m.in. te czki w procedurze „Niebieska Karta”). Kierownik przedstawił w rozmowie najistotniejsze informacje dot. rejonu służbowego. Informacje o nowym rejonie przekazywali również dzielnicowi rejonów granicznych, którzy do momentu przekazania rejonów nowym dzielnicowym

¹⁵ Dalej: KWP w Szczecinie.

lub p.o. dzielnicowego sprawowali zastępstwo w tych rejonach. Oni też w początkowym okresie służby (okres od ok. 2 tygodni do ok. 5 miesięcy) przeprowadzali wspólne obchody w rejonach. Badanie wykazało również, że policjantowi z PP Widuchowa-Banie rejon przekazywał kierownik Posterunku poleceniem pisemnym (określono w nim obowiązki dzielnicowego). Wręczył mu teczkę rejonu w celu zapoznania się i jej aktualizacji. Funkcjonariusz otrzymał również od kierownika inną dokumentację związaną z rejonem (m.in. teczki w procedurze „Niebieska Karta”). Kierownik posterunku w początkowym okresie wprowadzał nowego p.o. dzielnicowego w obowiązki bezpośrednio (wspólne wyjazdy w rejon, wspólne obchody i interwencje, wspólny udział w spotkaniach, pomoc w prowadzeniu dokumentacji). Zadania z nowym p.o. dzielnicowego w jego rejonie służbowym wykonywali również dzielnicowi z rejonów sąsiednich (ok. 3 miesiące).

(dowód: akta kontroli str. 7-32, 57-68)

Komendant wyjaśnił: W zakresie sprawowania zastępstwa w rejonie służbowym w związku z długotrwałą nieobecnością dzielnicowego, Kierownik Rewiru Dzielnicowych lub Kierownik PP, zgodnie z wypracowanym modelem, wnioskował do mnie o przydzielenie zadań służbowych innemu dzielnicowemu. Kierownik typował dzielnicowego do realizacji ww. zadań w drugim rejonie. Najczęściej dodatkowy rejon obsługiwał dzielnicowy z sąsiedniego rejonu służbowego. W przypadku długotrwałej absencji powierzano zakres zadań wynikający z zarządzenia 528 o dzielnicowych. Kierownik na bieżąco monitorował pracę dzielnicowego, który miał przydzielone 2 rejonu odpowiedzialności służbowej. W przypadku nadmiernego obciążenia pracą delegował wykonywanie obowiązków także na innych dzielnicowych, ale w wąskim, niezbędnym zakresie, na czas szczególnego nawarstwienia się zadań służbowych.

(dowód: akta kontroli str. 33-50)

W badanym okresie wystąpiły 2 przypadki długotrwałej (powyżej 30 dni) absencji dzielnicowych w rejonach nr 1 i 5 (długotrwałe zwolnienia lekarskie) oraz 2 przypadki długoterminowych wakatów w rejonach nr 7 i 8. Analizą objęto proces sprawowania zastępstwa w dodatkowym rejonie służbowym przez 3 funkcjonariuszy z RDz Gryfino. Badanie wykazało, że 3 policjantom w RDz Gryfino dodatkowe rejonu służbowe powierzył ustnie kierownik RDz w Gryfinie. W 2 przypadkach sporządził wnioski do Komendanta, które zostały przez niego zaakceptowane. Dodatkowe rejonu sąsiadowały z rejonami własnymi ww. dzielnicowych. Zastępstwo obejmowało realizację podstawowych zadań w rejonie służbowym (obchód, prowadzenie rozpoznania, realizowanie zadań z zakresu profilaktyki społecznej oraz ścigania sprawców przestępstw i wykroczeń, kontrolowanie przestrzegania prawa) oraz zadania zlecone przez inne instytucje. Ww. zastępstwa trwały od 10 do 13 miesięcy.

(dowód: akta kontroli str. 7-32, 69-77)

Podstawowym dokumentem, w którym zapisywane były czynności dzielnicowych, był notatnik służbowy. Każdy z dzielnicowych prowadził również teczkę rejonu, w której znajdowały się m.in. informacje dotyczące: charakterystyki rejonu wraz z mapą; rozpoznania terenowego; wykazu ulic, wsi w rejonie; wykazu urzędów, placówek użyteczności publicznej, szkół, placówek handlowych, zakładów mechaniki pojazdowej, zakładów gastronomicznych, organizacji społecznych, agencji towarzyskich, skupów metali; wykazu miejsc przebywania osób bezdomnych i cudzoziemców oraz własnych bieżących ustaleń w zakresie wykazu miejsc zagrożonych, ich charakterystyki i potencjalnych zagrożeń o charakterze publicznym. Dzielnicowi prowadzili też teczki: w procedurze „Niebieska Karta”, „Osoby dozorowane”, „Bezpieczne ogrody”, „Bezdomni”, „Bezpieczny senior”, „Bezpieczna przestrzeń”, „Inicjatywa własna”. W ramach czynności służbowych dzielnicowi, w zależności od rangi przedsięwzięcia, uzyskanej informacji lub zdarzenia sporządzali meldunki informacyjne, notatki służbowe i urzędowe, wystąpienia do różnych instytucji

(m.in. do PCPR¹⁶, GKRPA¹⁷, OPS¹⁸, sądów rodzinnych, urzędów gmin, zarządów budynków). Ww. dokumentację sporządzano w formie pism papierowych oraz dokumentacji elektronicznej przechowywanej na komputerach służbowych i komputerach prywatnych dopuszczonych do użytku służbowego. Większość komputerów (7 z 12 objętych oględzinami) zabezpieczona była hasłem dostępu. W KPP nie określono innych dodatkowych sposobów i form dokumentowania realizacji zadań służbowych dzielnicowych.

(dowód: akta kontroli str. 78-163, 164-193, 194-251)

Komendant wyjaśnił: *Formy dokumentowania realizacji zadań służbowych wynikają z przepisów zawartych w zarządzeniu Nr 528 o dzielnicowych. (...) W zakresie informacji jakie mogą gromadzić dzielnicowi w swoich teczkach rejonu uregulowane jest to w zarządzeniu Nr 528 o dzielnicowych oraz pismach instrukcyjnych KGP i KWP w Szczecinie l.dz. WP 984/822/15 z lipca 2015r, l.dz. WP1195/08 z 22.12.2008 r., l.dz. WP 1616/08 z 22.12.2008 r. (...) Dzielnicowi dokumentowali swoją pracę także poprzez sporządzanie notatek służbowych np. ze spotkań z lokalną społecznością, grupami osób, sołtysami lub w postaci meldunków informacyjnych. Byli autorami wniosków do instytucji, sporządzali informacje na potrzeby pionu kryminalnego w zakresie rozpoznania osobowego i miejsc zagrożonych, przekazywali udokumentowane ustalenia z zakresu zagrożenia demoralizacją nieletnich policjantom ds. nieletnich.*

(dowód: akta kontroli str. 33-50)

Dzielnicowi KPP w stopniu niewystarczającym mieli zapewniony dostęp do urządzeń biurowych niezbędnych do realizacji podstawowych zadań, tj. na 12 funkcjonariuszy realizujących zadania dzielnicowych służbowego komputera nie posiadało 6, służbowej drukarki – 4, służbowego biurka, krzesła i szafy mundurowej – 12. Służbowe telefony komórkowe i radiotelefony (nasobne) działały wadliwie. Informacje o numerach telefonów stacjonarnych i komórkowych dzielnicowych były dostępne na stronie internetowej KPP. Na wyposażeniu Rewiru Dzielnicowych w Gryfinie oraz PP Widuchowa-Banie znajdowały się wyeksploatowane, ulegające częstym awariom 3 radiowozy. Dzielnicowi musieli dzielić się ww. sprzętem z funkcjonariuszami pionu kryminalnego i prewencji. Dostęp do policyjnych systemów informatycznych (m.in. KSIP, CEPIK, PESEL, Osadzony) dla dzielnicowych zapewniony był na stanowisku dyżurnego lub kierownika rewiru. Dostęp do Internetu zapewniony był w świetlicy KPP na wyodrębnionym stanowisku komputerowym. Dzielnicowi nie mieli dostępu do Internetu na komputerach służbowych i prywatnych dopuszczonych do użytku służbowego. W zbiorach dokumentów prowadzonych przez dzielnicowych w formie elektronicznej i papierowej stwierdzono ewidencjonowanie i przechowywanie danych dotyczących rozpoznania osobowego. Większość komputerów używanych do celów służbowych, w których gromadzono ww. dane (7 z 12) zabezpieczona była hasłem dostępu (wymóg „Polityki bezpieczeństwa w KPP” z sierpnia 2015 r.) Dokumenty papierowe z rozpoznania osobowego zabezpieczone były przed osobami nieupoważnionymi w szafach pancernych, w których przechowywane były również wszystkie laptopy.

(dowód: akta kontroli str. 78-163, 164-193, 194-251)

W okresie od 1.01.2013 r. do 30.06.2015 r. w KPP służbę dzielnicowych pełniło łącznie 16 funkcjonariuszy, w tym 12 mianowanych na stanowisko dzielnicowego, 3 pełniących obowiązki dzielnicowego¹⁹ (do czasu zakończenia kontroli) oraz 1 funkcjonariusz mianowany na stanowisko referenta w RDz w Gryfinie. Wszyscy

¹⁶ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

¹⁷ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

¹⁸ Ośrodek Pomocy Społecznej.

¹⁹ Na podstawie art. 37 ustawy o Policji.

ww. policjanci posiadali powierzone własne rejony służbowe. W chwili obejmowania p.o. dzielnicowego i własnego rejonu służbowego 1 funkcjonariusz (z 16) nie posiadał wymaganego 3-letniego stażu służby. Poza 1 wymienionym powyżej przypadkiem wszyscy funkcjonariusze spełniali kryteria określone w § 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 19 czerwca 2007 r. w sprawie wymagań w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby, jakim powinni odpowiadać policjanci na stanowiskach komendantów Policji i innych stanowiskach służbowych oraz warunki ich mianowania na wyższe stanowiska służbowe²⁰. Spośród 16 funkcjonariuszy realizujących zadania dzielnicowych, 7 posiadało wykształcenie wyższe. Kurs specjalistyczny dla dzielnicowych do ostatniego dnia kontroli ukończyło 8 z 16 policjantów, 1 funkcjonariusz był w trakcie odbywania takiego kursu. Ponadto 5 z 16 funkcjonariuszy odbyło, w okresie objętym kontrolą, kursy specjalistyczne z zakresu: przeciwdziałania przemocy w rodzinie (5 policjantów) oraz podejmowania interwencji wobec osób agresywnych i niebezpiecznych (1 policjant).

Ww. funkcjonariusze (14 z 16) w okresie objętym kontrolą uczestniczyli w szkoleniach organizowanych w KPP. Odbyli w tym czasie od 3 do 17 szkoleń trwających od 1 do 3 godzin, z tego bezpośrednio dotyczących wykonywania zadań dzielnicowych od 1 do 7, głównie z zakresu przemocy w rodzinie (procedura „Niebieskiej Karty”) oraz dotyczących osób nieletnich zagrożonych demoralizacją.

(dowód: akta kontroli str. 252-255, 256-260)

W okresie od 1.01.2013 r. do 30.06.2015 r. 5 dzielnicowych, których realizację zadań objęto szczegółowym badaniem, stwierdzono że 2 dzielnicowym sporządzono 3 opinie służbowe, a 3 dzielnicowym nie sporządzono żadnej opinii. Na 3 sporządzone opinie służbowe, w 2 nie wypełniano części D „Propozycje dotyczące kierunków rozwoju zawodowego i potrzeb szkoleniowych opiniowanego”, a w 1 wskazano w części D na konieczność doskonalenia zawodowego w specjalności kryminalnej.

(dowód: akta kontroli str. 261-262)

2 dzielnicowych (z 5), których realizację zadań objęto szczegółowym badaniem, w wyjaśnieniach wskazało, że w badanym okresie nie sygnalizowali przełożonym żadnych potrzeb szkoleniowych. 1 zgłaszał chęć uczestnictwa w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, 1 - w kursie specjalistycznym dla dzielnicowych, 1 - w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w kursie specjalistycznym dla dzielnicowych oraz w kursie specjalistycznym z zakresu taktyk i technik interwencyjnych. Potrzeby szkoleniowe ww. funkcjonariuszy zostały uwzględnione.

(dowód: akta kontroli str. 263-276)

W badanym okresie KPP przekazywała do Zespołu Szkoleń Wydziału Kadr i Szkolenia KWP w Szczecinie 2 razy do roku, w terminie 31 marca i 30 września, imienne wykazy policjantów oczekujących na kursy specjalistyczne / szkolenia zawodowe, w których uwzględniano dzielnicowych (31.03.2013 r. – 4; 30.09.2013 r. - 3; 31.03.2014 r. – 1; 30.09.2014 r. - 1; 31.03.2015 r. – 4). W przypadku otrzymania miejsca do udziału w szkoleniu typowano na nie policjanta Komendy, który takiego szkolenia nie posiadał.

(dowód: akta kontroli str. 277-298)

Ponadto w badanym okresie w grudniu każdego roku, sporządzano plan doskonalenia zawodowego KPP (w tym dzielnicowych) na rok następny. Osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi Komendy miały możliwość zgłoszenia potrzeb szkoleniowych w ww. planach. Podobnie KWP w Szczecinie przysyłała do KPP informacje odnośnie potrzeb przeszkolenia policjantów w określonym zakresie. Działło się to w formie wytycznych pisemnych.

²⁰ Dz.U. Nr 123, poz. 857 ze zm.

W każdym z planów przewidziano szkolenia w KPP, w których uczestniczyli m.in. dzielnicowi (w 2013 r. – 18, w 2014 r. – 31, a w 2015 r. – 26). Tematami szkoleń zbieżnych z wykonywanymi przez dzielnicowych zadaniami były m.in. przemoc w rodzinie, prawidłowe dokumentowanie służby w notatnikach służbowych, postępowania mandatowe i w sprawach o wykroczenia, prawidłowe prowadzenie teczek rejonów, postępowanie z osobami nieletnimi zagrożonymi demoralizacją, nietrzeźwymi, bezdomnymi, chorymi psychicznie, a także zagadnienia dotyczące wszystkich funkcjonariuszy Policji.

(dowód: akta kontroli str. 277-298)

Komendant wyjaśnił, że: *Każdorazowe sporządzenie wykazu kandydatów do odbycia kursu specjalistycznego nie zawsze znajduje odzwierciedlenie w fizycznym udziale policjantów w szkoleniu w szkole Policji. Powyższe jest spowodowane tym, czy jednostka terenowa np. KPP otrzyma miejsce dla własnego policjanta w szkole Policji. O przyznaniu miejsc dla każdej jednostki terenowej decyduje KWP w Szczecinie, która każdorazowo pismo o skierowaniu policjanta rozsyła do konkretnych Komendantów Powiatowych / Miejskich. W każdym przypadku, kiedy KPP otrzymało miejsce na wyjazd policjanta do Szkoły Policji, typowała funkcjonariusza na wyjazd na szkolenie. (...)*

(dowód: akta kontroli str. 277-298)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) W okresie od 1.01.2013 r. do 30.06.2015 r. w KPP, 4 policjantów (z 16) wykonujących zadania dzielnicowych i mających powierzone własne rejony służbowe, wykonywało te zadania, pomimo zajmowania innego stanowiska służbowego (referent) oraz bez powierzenia pełnienia obowiązków dzielnicowego²¹, z których:
 - 1 funkcjonariusz (rejon Nr 1 RDz w Gryfinie) przez 2 miesiące w 2013 r.²², któremu następnie powierzono pełnienie obowiązków dzielnicowego (przez 7 miesięcy²³), i dopiero od 1.05.2014 r. mianowano na stanowisko dzielnicowego,
 - 1 funkcjonariusz (rejon Nr 7 RDz w Gryfinie) przez 1 miesiąc w 2015 r.²⁴ (wcześniej przez 12 miesięcy p.o. dzielnicowego²⁵), którego następnie mianowano na stanowisko dzielnicowego (1.07.2015 r.),
 - 1 funkcjonariusz (rejon Nr 1 PP Widuchowa-Banie) przez okresy wynoszące 1 miesiąc oraz 0,5 miesiąca w 2015 r.²⁶ (wcześniej przez 23 miesiące p.o. dzielnicowego²⁷), któremu ponownie powierzono na 4 miesiące pełnienie obowiązków dzielnicowego (od 1.07.2015 r. do końca okresu objętego kontrolą),
 - 1 funkcjonariusz (rejon Nr 1, następnie Nr 5 RDz w Gryfinie) przez 10 miesięcy w 2013 r.²⁸ (w okresie tym przebywał na długookresowym zwolnieniu lekarskim), przeniesiony następnie do Zespołu ds. Wykroczeń.

(dowód: akta kontroli str. 7-32)

Zgodnie z § 2 pkt 4 oraz § 3 ust. 1 zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych, dzielnicowym jest tylko i wyłącznie policjant mianowany na to stanowisko i tylko jemu można powierzyć rejon służbowy. Ponadto przepis art. 37 ustawy o Policji stanowi, że policjantowi można powierzyć pełnienie obowiązków służbowych na innym stanowisku w tej samej miejscowości na czas nieprzekraczający 12 miesięcy.

²¹ W rozumieniu art. 37 ustawy o Policji.

²² Od 1 sierpnia do 2 października 2013 r.

²³ Od 3 października 2013 r. do 30 kwietnia 2014 r.

²⁴ Od 1 do czerwca 2015 r.

²⁵ Od 1 czerwca 2014 r. do 31 maja 2015 r.

²⁶ Od 1 do 31 marca 2015 r. oraz od 17 do 30 czerwca 2015 r.

²⁷ Od 1 czerwca 2013 r. do 16 czerwca 2015 r.

²⁸ Od 1 stycznia do 31 lipca 2013 r. (rejon Nr 1) oraz od 1 sierpnia do 31 października 2013 r. (rejon Nr 5)

Komendant wyjaśnił, że: Kandydatami do służby na stanowisku dzielnicowych (dobór z chwilą wystąpienia wakatu) jest najczęściej młody funkcjonariusz, będący na stanowisku policjanta lub referenta, z niewielkim stażem służby. Tak też było w przypadku ujętych w pytaniu 4 funkcjonariuszy. Wyznają zasadę awansowania podległych mi policjantów z małym stażem w służbie poprzez stopniowy ich awans i dochodzenie do grupy docelowej (w przypadku dzielnicowego – 4 grupa zaszeregowania), stopniowo i po kolei, nie zaś z mianowaniem na najwyższą możliwą grupę zaszeregowania na tym stanowisku. Wspomnę, że nie realizuję decyzji o awansie funkcjonariusza, który w tym czasie, kiedy podlega w terminie ustalonym z przepisów weryfikacji przydatności na to stanowisko, przebywa na długotrwałej absencji w służbie (przyp. st. sierż. K.N.). W Rewirze Dzielnicowych, zgodnie z akceptowalną zasadą właściwej polityki awansowej KWP w Szczecinie, zafunkcjonowało więc stanowisko „referent rewiru dzielnicowych”. W przypadku policjanta umieszczonego na takim stanowisku i powierzenia mu obowiązków na stanowisku dzielnicowego, przydzielałem mu rejon służbowy.

(dowód: akta kontroli str. 299-331)

2) 2 funkcjonariuszy zadania dzielnicowego, jako pełniący obowiązki, wykonywało przez okres dłuższy niż 12 miesięcy. I tak:

- w okresie od 1.11.2013 r. do 10.11.2015 r. - tj. przez ponad 24 miesiące - policjant z RDz w Gryfinie pełnił obowiązki dzielnicowego w rejonie służbowym Nr 5 (3. grupa zaszeregowania);
- w okresie od 1.06.2013 r. do 10.11.2015 r. - tj. przez ponad 29 miesięcy - policjant z PP Widuchowa-Banie pełnił obowiązki dzielnicowego w rejonie służbowym Nr 1 (2., a następnie 3. grupa zaszeregowania).

(dowód: akta kontroli str. 7-32)

Było to niezgodne z art. 37 ustawy o Policji, który stanowi, że policjantowi można powierzyć pełnienie obowiązków służbowych na innym stanowisku w tej samej miejscowości na czas nieprzekraczający 12 miesięcy.

Komendant wyjaśnił: (...) St. sierż. (...) w terminie 5.05.2009 r. - 31.10.2013 r. pełnił służbę w Komendzie Miejskiej Policji w Szczecinie. Z dniem 1.11.2013 r. przeniesiony został na własną prośbę do dalszego pełnienia służby w KPP. Policjant przed przeniesieniem posiadał 3 grupę zaszeregowania. Mianowany został referentem Rewiru Dzielnicowych Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego KPP (3. grupa zaszeregowania). Policjant, który zostanie mianowany „dzielnicowym” otrzyma docelową grupę na tym stanowisku, tj. 4. Na stanowisku dzielnicowego jest to maksymalna grupa, którą można otrzymać. Mianuje się na tą grupę policjantów wobec których przełożony jest przekonany o słuszności decyzji. W przypadku st. sierż. (...) występuje brak przekonania o takiej słuszności.

W przypadku sierż. (...) - policjant jest stosunkowo młodym policjantem, który w służbie jest od 8.11.2011 r. Kiedy po raz pierwszy powierzono ww. obowiązki dzielnicowego, zaszeregowany był w 2. grupie na stanowisku policjanta Zespołu ds. Prewencji PP Widuchowa-Banie KPP. Jest to stanowisko „patrolowe”. Przy powierzeniu obowiązków dzielnicowego w terminie 1.06.2013 r. - 31.05.2014 r. Komendant podwyższył ww. dodatek służbowy na czas określony. Przy następnym powierzeniu obowiązków od 17.06.2014 r. do 16.06.2015 r. policjant nadal pozostawał w 2 grupie zaszeregowania, bez zmian dodatku służbowego. Jednak wystosowano do KWP w Szczecinie wniosek personalny, traktujący o mianowaniu sierż. (...) w 3. grupie zaszeregowania oraz o podwyższeniu dodatku służbowego (...). Wniosek został zatwierdzony przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie z dniem 1.03.2015 r. Jest to swoisty awans dla policjanta. Nie praktykuje się, aby w jednym roku kalendarzowym mianować policjanta 2 razy. Jeśli sierż. (...) mianowany byłby na najwyższą grupę, jaką jest w stanie osiągnąć na stanowisku dzielnicowego, zmalałyby

szanse na skuteczne motywowanie policjanta. Tym bardziej, że dopiero 8.11.2014 r. ww. został mianowany policjantem w służbie stałej. Ponadto w przypadku sierż. (...) przełożeni analizują pozostawienie ww. w komórkach prewencyjnych. Pojawiły się okoliczności traktujące o możliwości przesunięcia policjanta do komórki kryminalnej w tut. Komendzie. A tam nie występuje grupa zaszeregowania „czwarta”. Na stanowiskach kryminalnych policjant może być mianowany w 2, 3 oraz 5 grupie zaszeregowania (w nielicznych przypadkach 6 grupa zaszeregowania na stanowisku oficerskim). W przypadku mianowania policjanta w 4. grupie zaszeregowania, a następnie przesunięcia do pionu kryminalnego, należałoby zastosować art. 37 ust. 1 ustawy o Policji, tj. mówiący, że policjanta w przypadku zwolnienia z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego można przenieść do dyspozycji przełożonego właściwego w sprawach osobowych na okres poprzedzający powołanie lub mianowanie na inne stanowisko służbowe albo zwolnienie ze służby, na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. Biorąc pod uwagę staż policjanta zdecydowano o kontynuacji pełnienia obowiązków dzielnicowego, do czasu ostatecznego zdecydowania o przesunięciu do pionu kryminalnego.

(dowód: akta kontroli str. 277-298)

3) 3 funkcjonariuszom na okres dłuższy niż 6 miesięcy przydzielono dodatkowy (drugi) rejon. I tak:

- w okresie od 18.09.2012 r. do 31.07.2013 r. (tj. ponad 10 miesięcy) policjantowi wykonującemu zadania na stanowisku dzielnicowego w rejonie służbowym Nr 2 w RDz w Gryfinie powierzono dodatkowy rejon służbowy (Nr 1 w RDz w Gryfinie);
- w okresie od 18.09.2012 r. do 31.10.2013 r. (tj. ponad 13 miesięcy) policjantowi wykonującemu zadania na stanowisku dzielnicowego w rejonie służbowym Nr 3 w RDz w Gryfinie powierzono dodatkowy rejon służbowy (Nr 5 w RDz w Gryfinie);
- w okresie od 15.05.2013 r. do 31.05.2014 r. (tj. ponad 12 miesięcy) policjantowi wykonującemu zadania na stanowisku dzielnicowego w rejonie służbowym Nr 6 w RDz w Gryfinie powierzono dodatkowy rejon służbowy (Nr 7 w RDz w Gryfinie).

(dowód: akta kontroli str. 7-32, 69-77)

Było to niezgodnie z § 3 ust. 4 zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych, który stanowi, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach można przydzielić dzielnicowemu dodatkowy rejon służbowy na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.

Komendant wyjaśnił: Pojedyncze przypadki powierzenia dzielnicowym dodatkowego rejonu służbowego na czas przekraczający 6 m-cy wystąpiły z przyczyn racjonalnego działania i konieczności ich sprawnej obsługi przez dzielnicowych już posiadających co najmniej półroczne rozpoznanie osobowe i posesyjne w tym rejonie oraz z uwagi na ponad 6-cio miesięczną absencję w służbie dzielnicowych zawiadujących tymi rejonami służbowymi. Będąc w zgodzie z zapisami zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych powinienem w takich okolicznościach powierzać co pół roku rejon służbowy nowemu dzielnicowemu, który realizowałby od początku powyższe rozpoznanie. W mojej ocenie, przepis w tym zakresie nie przystaje do rzeczywistości, natomiast ww. zarządzenie nie uwzględnia takiej absencji na stanowisku. Pragnę nadmienić, że w badanym okresie obejmującym rok 2013 jednostka borykała się trudnościami kadrowymi, które również dotknęły RDz w Gryfinie. W tym okresie w liczącym 7 etatów Rewirze Dzielnicowych pozostawały 3 nieobsadzone rejonu służbowe z uwagi na odejście dzielnicowego ze służby w Policji, przejście drugiego dzielnicowego do Wydziału Kryminalnego oraz trzeciego rejonu, w którym dzielnicowa pozostawała na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Tak więc w siedmiu rejonach służbowych obowiązki pełniło 4 dzielnicowych. W tym stanie rzeczy nie było możliwości technicznej i organizacyjnej realizacji zastępstw zgodnie z zapisem § 3 ust. 4 zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych.

(dowód: akta kontroli str. 299-331)

4) W okresie od 1.01.2013 r. do 30.06.2015 r., u 9 dzielnicowych (na 12) w prowadzeniu teczek stwierdzono odstępstwa od przepisów § 18 ust. 5 zarządzenia nr 528 o dzielnicowych oraz § 2 zarządzenia Nr 921 Komendanta Głównego Policji z dnia 11 września 2008 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie form i metod wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika rewiru dzielnicowych²⁹. W teczkach powyższych 9 rejonów zamieszczono dane pochodzące z rozpoznania osobowego. 3 dzielnicowych nie zarchiwizowało materiałów pochodzących z teczek prowadzonych przed 31.12.2008 r.

(dowód: akta kontroli str. 78-163, 164-193, 194-251)

Komendant wyjaśnił, że: (...) w trakcie zakładania i tworzenia nowych teczek rejonu w 2008 r. wszystkie dane wrażliwe zostały zarchiwizowane w starych teczkach rejonu. Podczas prowadzonego aktualizowania teczek, być może niektórzy dzielnicowi nieświadomie zamieścili pojedyncze imię i nazwisko osoby publicznej lub znanej wszystkim mieszkańcom. Jednak tecki w swej całości nie zawierają takich informacji, a jedynie są to incydenty, które nie zostały wychwycone podczas kontroli przez przełożonych. Niemniej wszystkie ujawnione dane zostaną niezwłocznie usunięte zaraz po zwrocie przedmiotowych teczek po zakończonej kontroli. Usunięcie tych informacji zostanie wykonane w terminie 7 dni od dnia zwrotu teczek rejonu służbowego.

(dowód: akta kontroli str. 299-331)

5) Podczas przeprowadzania w dniach 1, 2, 7 i 21.10.2015 r. oględzin wyposażenia technicznego, niezbędnego do wykonywania podstawowych zadań dzielnicowego, u 5 dzielnicowych (z 12) stwierdzono brak zabezpieczenia informacji służbowych przetwarzanych na komputerze służbowym lub prywatnym wykorzystywanym do celów służbowych przy pomocy hasła dostępowego.

Zgodnie z „Polityką bezpieczeństwa informacji w zakresie przetwarzania danych osobowych w KPP w Gryfinie” (przyjętą w kwietniu 2015 r.) dzielnicowi zobowiązani byli do ochrony i nieudostępniania informacji przechowywanych na komputerze osobom do tego nieuprawnionym, a komputery prywatne wykorzystywane do celów służbowych powinny być chronione hasłami dostępowymi.

(dowód: akta kontroli str. 78-163, 164-193, 194-251)

Komendant wyjaśnił, że: W odniesieniu do sprzętu firmowego procedura zakładania hasła dostępowego na konto użytkownika przebiega bez potrzeby logowania się na konto administratorskie systemu operacyjnego i może to zrobić każdy użytkownik. Jednocześnie każdy użytkownik takie hasło dostępowe do swojego konta systemowego może z łatwością usunąć. Procedura zakładania hasła jak i jego usuwania nie wymaga specjalistycznej wiedzy informatycznej. Nadmieniam, że część dzielnicowych korzysta z komputerów przenośnych, które po zakończeniu wykonywania czynności służbowych chowane były do szaf metalowych zabezpieczonych zamkiem i oplombowanych. Wszystkie pokoje są zamykane na zamki i oplombowane. Usunięcie stwierdzonych uchybień związanych z brakiem zabezpieczenia komputerów hasłem nastąpiło niezwłocznie po ich ujawnieniu.

(dowód: akta kontroli str. 299-331)

6) W przypadku 4 funkcjonariuszy realizujących zadania dzielnicowych (z 5, których realizację zadań objęto szczegółowym badaniem), stwierdzono niesporządzanie opinii służbowych w okresach przewidzianych przepisami. I tak ostatnią opinię służbową dla dzielnicowego rejonu:

- Nr 2 z RDz w Gryfinie sporządzono 11.04.2011 r. Termin sporządzenia następnej opinii przypadał na 30.04.2014 r.³⁰. (policjant służył ponad 10 lat

²⁹ Dz.Urz. KGP z 2008 r. Nr 16, poz. 96.

³⁰ Wg danych z ewidencji kadrowej KPP.

w Policji). Do 10.11.2015 r., tj. przez ponad 4,5 roku, opinii takiej nie sporządzono.

- Nr 3 z RDz w Gryfinie - sporządzono 2.05.2013 r. Termin sporządzenia następnej opinii przypadał na 30.04.2015 r.³¹, ponieważ policjant do tego czasu nie osiągnął 10 lat służby w Policji (okres 10 lat służby w Policji mijał 9.05.2015 r.). Do 10.11.2015 r. opinii takiej nie sporządzono.
- Nr 6 z RDz w Gryfinie - sporządzono 2.04.2011 r. Termin sporządzenia następnej opinii przypadał na 31.03.2013 r.³², ponieważ policjant nie osiągnął 10 lat służby w Policji. Do 10.11.2015 r., tj. przez ponad 4,5 roku lata, opinii takiej nie sporządzono.
- Nr 8 z RDz w Gryfinie - sporządzono 3.11.2011 r. Termin sporządzenia następnej opinii przypadał na 31.10.2013 r.³³, ponieważ policjant nie osiągnął 10 lat służby w Policji. Do 10.11.2015 r., tj. przez ponad 4,5 roku, opinii takiej nie sporządzono.

(dowód: akta kontroli str. 261)

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 3 lit. a i b rozporządzenia MSWiA w sprawie opiniowania policjantów, opiniowanie przeprowadza się nie rzadziej niż raz na 24 miesiące w służbie stałej do osiągnięcia przez policjanta 10 lat służby lub raz na 36 miesięcy w służbie stałej po osiągnięciu przez policjanta 10 lat służby.

Kierownik RDz w Gryfinie wyjaśnił m.in., że w przypadku 3 pierwszych dzielnicowych brak opiniowania spowodowany był zbyt dużą ilością zadań służbowych jakimi kierownik RDz w Gryfinie obciążony został w ostatnim czasie, a w przypadku 4. dzielnicowego stwierdził, że opinię powinien sporządzić jego bezpośredni przełożony w momencie przesunięcia policjanta do Rewiru Dzielnicowych w Gryfinie (do 31.03.2014 r. funkcjonariusz służył w Zespole Ruchu Drogowego WPiRD KPP w Gryfinie).

(dowód: akta kontroli str. 262)

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

1. Podczas przeprowadzania, w dniach 1, 2, 7 i 21.10.2015 r., oględzin wyposażenia technicznego niezbędnego do wykonywania podstawowych zadań dzielnicowego stwierdzono, że dzielnicowi, aby poprawić warunki służby, kupowali lub pozyskiwali z innych instytucji niezbędne wyposażenie, a następnie wykorzystywali je do celów służbowych, m.in. biurka, fotele, krzesła, szafy mundurowe, regały i szafy na dokumentację, półki wiszące, komputery, drukarki i dyski przenośne.

Ponadto stwierdzono, że do dyspozycji 7 dzielnicowych RDz w Gryfinie oraz kierownika tego rewiru, był 1 wyeksploatowany, często psujący się pojazd terenowy, z którego korzystali dorywczo również funkcjonariusze pionu kryminalnego KPP. W tym czasie do dyspozycji 4 dzielnicowych, 2 funkcjonariuszy dochodzeniowo-śledczych, 2 funkcjonariuszy prewencji oraz kierownika PP Widuchowa-Banie – był 1 nieoznakowany pojazd osobowy. Taki stan wyposażenia dzielnicowych w środki transportu utrudniał (a w niektórych dniach – uniemożliwiał) wykonywanie zadań dzielnicowym, zwłaszcza tym, którzy obsługiwali rejony pozamiejskie i wymuszał organizację służby 2-4 dzielnicowych jednocześnie z użyciem 1 samochodu we wszystkich rejonach służbowych.

Każdy z dzielnicowych od końca maja 2015 r. wyposażony był w telefon służbowy, wg informacji udzielonych przez dzielnicowych – telefony działały wadliwie (utrata zasięgu poza terenem zbudowanym, słaba jakość dźwięku, niesłyszalność rozmowy, przerywanie rozmowy w toku, „zawieszanie się” telefonu – niemożność wyłączenia aparatu). W tych okolicznościach dzielnicowi zmuszeni byli do korzystania z telefonów prywatnych do celów służbowych lub korzystali z telefonów stacjonarnych w siedzibie

³¹ J.w.

³² J.w.

³³ J.w.

KPP, PP Widuchowa, Punktów Obsługi Interesantów³⁴ w Baniach lub Starym Czarnowie. W tym czasie do dyspozycji dzielnicowych były również radiotelefony nasobne (...), które działały wadliwie (szybkie wyczerpywanie się baterii i brak możliwości połączenia się z dyżurnym, zanik zasięgu poza obszarem zabudowanym). W 3 samochodach do dyspozycji dzielnicowych znajdowały się radiotelefony (...) (2 sprawne – w 2 pojazdach nieoznakowanych do dyspozycji w POI w Starym Czarnowie i w PP Widuchowa-Banie, 1 niesprawny – w samochodzie terenowym w RDz w Gryfinie).

(dowód: akta kontroli str. 78-163, 164-193, 194-251)

Art. 71 ustawy o Policji stanowi, że jednostki i komórki organizacyjne Policji oraz policjanci otrzymują wyposażenie niezbędne do wykonywania czynności służbowych.

Komendant wyjaśnił, że: (...) od około 2,5 roku uczestniczę w procesie inwestycyjnym budowy nowego obiektu dla KPP, z pełnym jej wyposażeniem. Przeniesienie dzielnicowych do nowego obiektu nastąpi w maju 2016 r. W tym czasie wynegocjowałem środki finansowe na remonty i doposażenie pomieszczeń służbowych m.in. dla dzielnicowych realizujących służbę w gminach Widuchowa i Banie. Do czerwca 2015 r. PP Widuchowa – Banie (obsada 9 etatowa) dysponował 2 radiowozami oznakowanymi. W czerwcu b.r. 1 z radiowozów został wycofany z eksploatacji z uwagi na jego całkowite wyeksploatowanie (r. pr. 2006). W tym czasie dysponowano radiowozem nieoznakowanym dla posterunku. Kolejny radiowóz uległ awarii (zatarcie silnika). Po 2,5 miesięcznym okresie naprawczym został w dniu 09.11. b.r. odebrany z naprawy do służby. Czynię starania pozyskania środków na zakup małowitrazowego radiowozu oznakowanego, z samorządu Gminy Banie, na rzecz dzielnicowych tej gminy. W trakcie uzgodnień z panią wójt jest możliwość zabezpieczenia takich środków w roku finansowym 2016. Do tego momentu dzielnicowi korzystają z nieoznakowanego radiowozu będącego w dyspozycji Komendy. Realizowane zadanie w ramach programu zakupu nowych radiowozów przez KGP w opcji 50/50%. W związku z dużą awaryjnością części taboru transportowego Komendy podejmują też pisemne wnioski do Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie o częściową wymianę wyeksploatowanego sprzętu na nowszy. Liczę, że w przyszłym roku otrzymamy co najmniej 2 nowe radiowozy z programu zakupowego KGP. W bieżącym roku pozyskałem połowę środków na zakup małowitrazowego radiowozu oznakowanego ze środków samorządów Cedyni i Starostwa Powiatowego (50%) dla policjantów z PP Cedynia. W Starostwie Powiatowym za moją inicjatywą wdrażany jest trzyletni program zbierania środków finansowych ze wszystkich 10 samorządów, z koncepcją 3 tys. zł każdego roku z każdego samorządu, na zakup jednego radiowozu o lepszych właściwościach technicznych do pracy w terenie (planowany zakup 2 takich radiowozów), oraz 2 kolejnych radiowozów małowitrazowych dla dzielnicowych. Zabezpieczenie 50% takich środków gwarantuje dofinansowanie kolejnych 50% z budżetu KGP.

(dowód: akta kontroli str. 299-331)

Ocena cząstkowa

Kontrola wykazała nieprawidłowości w organizacji służby dzielnicowych oraz trudności w zabezpieczeniu niezbędnego sprzętu technicznego i środków transportu dla realizacji zadań przez dzielnicowych. Skutkowało to m.in. wykonywaniem zadań dzielnicowych przez funkcjonariuszy w 2 rejonach przez okres znacznie przekraczający 6 miesięcy, pełnieniem obowiązków dzielnicowego przez okres przekraczający 12 miesięcy oraz wykonywaniem zadań dzielnicowego przez funkcjonariuszy, którzy nie posiadali mianowania na stanowisko dzielnicowego. Problemy te były pochodną trudnej sytuacji kadrowej KPP (5 wakatów na

³⁴ Dalej: POI.

stanowiskach dzielnicowych, długotrwała absencja 2 dzielnicowych w roku 2013) oraz wynikały w znacznym stopniu z czynników niezależnych od Komendanta, tj. niedysponowania środkami budżetowymi na zakup wyposażenia i sprzętu oraz na obsadę wakatów.

2. Przydział obowiązków służbowych dzielnicowych – akcje i inne zadania zlecone

Opis stanu faktycznego

W okresie od 1.07.2014 r. do 30.06.2015 r. funkcjonariusze pełniący służbę dzielnicowych brali udział w 15 działaniach (3 akcjach policyjnych i 12 zabezpieczeniach prewencyjnych bezpieczeństwa i porządku publicznego) oraz 102 zabezpieczeniach w formie interwencji (głównie lokalnych meczy piłkarskich) podejmowanych przez KPP. W tych działaniach i zabezpieczeniach w formie interwencji udział wzięło od 1 do 53 funkcjonariuszy na dobę, a wśród nich od 1 do 9 dzielnicowych (do 69% wszystkich dzielnicowych KPP bez KP w Chojnie). W 4 przypadkach działania i zabezpieczenia angażowały ponad 50% stanu dzielnicowych (od 7 do 9). W 71 przypadkach udział dzielnicowych przekraczał 50% sił zaangażowanych w działanie lub zabezpieczenie, z tego w 23 przypadkach - udział dzielnicowych wynosił 100%. W 106 przypadkach były to zabezpieczenia meczy piłkarskich lokalnych i odbywających się w Szczecinie, po 2 przypadki dotyczyły zabezpieczenia wyborów samorządowych i wyborów Prezydenta RP oraz po 1 przypadku dotyczyło zabezpieczenia ruchu drogowego w okolicy cmentarza (Akcja „Znicz”) w 2014 r., zabezpieczenia Święta Niepodległości (11.11.2014 r.), zabezpieczenia pikiet z okazji rocznicy wprowadzenia stanu wojennego (13.12.), zabezpieczenia blokady drogi, zabezpieczenia imprez masowych: „Dni Gryfina 2015”, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, procesje w święto „Bożego Ciała”. Na 117 działań i zabezpieczeń, 105 z nich było realizowanych w toku pełnionej służby, 5 miało charakter całonocny, a 7 było zadaniami cyklicznymi i kilkudniowymi, trwającymi od 2 do 5 dni (Akcja „Znicz”, Święto Niepodległości, wybory samorządowe i prezydenckie, „Dni Gryfina 2015”). Na 117 działań i zabezpieczeń, 67 (57%) z nich było realizowanych poza własnym rejonem służbowym dzielnicowych. W 4 przypadkach zadania były zlecone przez KWP w Szczecinie do zabezpieczenia imprez masowych (mecze piłkarskie odbywające się w Szczecinie) – dzielnicowi byli powoływani do udziału w Nietatowych Oddziałach Prewencji.

(dowód: akta kontroli str. 332-345)

W okresie objętym kontrolą (1.07.2014 r. – 30.06.2015 r.), dzielnicowi poza podstawowymi zadaniami służbowymi związanymi z pełnioną funkcją oraz zadaniami wykazanymi powyżej, wykonywali zadania zlecone przez inne komórki Policji oraz sądy, prokuratury, komorników sądowych, urzędy skarbowe, urzędy celne, organy wojskowe, ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych.

Łączna liczba zrealizowanych zadań zleconych dzielnicowym w ww. okresie wyniosła 8.467, w tym 4.748 (56%) spraw zleconych było przez Policję, 2.435 (29%) zlecone przez sądy, 694 (8%) przez prokuraturę oraz 590 (7%) przez inne z wymienionych powyżej instytucji. Spośród 4.748 spraw zleconych przez Policję, 719 (15%) stanowiły doręczenia korespondencji, 2.123 (45%) ustalenia i wywiady oraz 1.906 (40%) udzielone pomoce prawne. Na zlecenie sądów i prokuratur dokonano łącznie 1.261 ustaleń i wywiadów, a doręczenia korespondencji wynosiły 824 załatwianych spraw, tj. odpowiednio 40% i 26% ogółu spraw zleczanych przez te podmioty.

(dowód: akta kontroli str. 346-347)

Policja wykonywała ww. czynności na podstawie art. 14 ust. 2 ustawy o Policji, w zakresie w jakim obowiązek ten został określony w odrębnych ustawach. Zadania te realizowane były przede wszystkim przez dzielnicowych (policjanci „pierwszego

kontakty ze społeczeństwem”).

(dowód: akta kontroli str. 608-609)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Kontrola wykazała, że funkcjonariusze realizujący zadania dzielnicowe w ramach pełnionej służby wykonywali również szereg innych zadań zleczanych przez przełożonych i podmioty zewnętrzne. Uczestniczyli w akcjach i działaniach prewencyjnych podejmowanych przez KWP w Szczecinie oraz w zabezpieczeniach w formie interwencji organizowanych przez KPP (wykonywanych często poza rejonem własnym). W ocenie NIK, nadmierne obciążanie dzielnicowych tymi zadaniami może negatywnie wpływać na realizację podstawowych zadań dzielnicowych w obchodzie we własnym rejonie służbowym.

3. Realizacja zadań służbowych dzielnicowych

Opis stanu
faktycznego

Szczegółowym badaniem objęto realizację zadań służbowych przez 5 dzielnicowych z KPP w 2 wybranych miesiącach³⁵. Ustalono, że:

1) W 2 badanych miesiącach liczba spraw zleczonych do realizacji dzielnicowym przez przełożonych wyniosła łącznie 665 z czego: 98 – dzielnicowemu rejonu nr 2 w RDz w Gryfinie, 153 - dzielnicowemu rejonu nr 3 w ww. Rewirze, 95 - dzielnicowemu rejonu nr 6 w ww. Rewirze, 237 - dzielnicowemu rejonu nr 8 w ww. Rewirze oraz 100 - dzielnicowemu rejonu nr 1 w PP Widuchowa-Banie. Większość ww. spraw dotyczyła ustaleń i pomocy prawnych dla innych jednostek organizacyjnych Policji (odpowiednio: 242 i 205) oraz ustaleń i pomocy prawnych dla sądów (odpowiednio: 68 i 85).

(dowód: akta kontroli str. 348-349)

2) W przypadku dzielnicowego:

- rejonu Nr 2 w RDz w Gryfinie:
 - w łącznej liczbie 19 dni służby we wrześniu 2014 r., nie wystąpiły dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50%. W poszczególnych dniach czynności we własnym rejonie służbowym obejmowały od 54% do 95% czasu służby dzielnicowego;
 - w łącznej liczbie 22 dni służby w marcu 2015 r. nie wystąpiły dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50%. W poszczególnych dniach czynności we własnym rejonie służbowym obejmowały od 51% do 92% czasu służby dzielnicowego.

(dowód: akta kontroli str. 350-376)

- rejonu Nr 3 w RDz w Gryfinie:
 - na łączną liczbę 22 dni służby we wrześniu 2014 r. wystąpiło 8 dni, w których czas służby funkcjonariusza w rejonie własnym był mniejszy niż 50% (tj. 0% x 2 dni, 2%, 7%, 16%, 25%, 41%, 47%), w tym 6 dni, w których czas służby funkcjonariusza łącznie w przydzielonym rejonie służbowym oraz w rejonie z nim graniczącym wynosił poniżej 50% (tj. 2%, 14%, 41%, 45%, 46%, 47%). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym było wykonywanie pracy biurowej³⁶, szkolenie, uczestnictwo w rozprawie sądowej, służba

³⁵ Wszyscy dzielnicowi w miesiącach: wrześniu 2014 r. i marcu 2015 r.

³⁶ Praca biurowa obejmowała: udzielanie odpowiedzi na pisma kierowane do Policji przez instytucje zewnętrzne (prokuratury, sądy, inne jednostki Policji, komorników, pomoc społeczną, strażę miejską i gminną), dokumentowanie czynności związanych z prowadzonymi sprawami o wykroczenia, prowadzenie dokumentacji związanej z procedurą Niebieskiej Karty, sporządzanie meldunków informacyjnych dla pionu kryminalnego, dokumentowanie czynności dzielnicowego w formie notatek urzędowych lub służbowych, sporządzanie wystąpień odo różnych instytucji (GKRPA, OPS, PCPR, sąd), udzielanie pomocy prawnej osobom, które zgłosiły się do dzielnicowego.

w obchodzie oraz obsługa interwencji na polecenie dyżurnego w rejonach niesąsiadujących z rejonem własnym, uczestnictwo w poczcie sztandarowym w uroczystościach rocznicowych związanych z wybuchem II wojny światowej oraz pozostawanie w gotowości do dyspozycji dyżurnego (służba patrolowa). W pozostałych dniach (14) czynności we własnym rejonie służbowym obejmowały od 53% do 94% czasu służby dzielnicowego;

- na łączną liczbę 22 dni służby w marcu 2015 r. wystąpiło 5 dni, w których czas służby funkcjonariusza w rejonie własnym był mniejszy niż 50% (tj. 0% x 2 dni, 14%, 45%, 48%), w tym 4 dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym oraz w rejonie z nim graniczącym wynosił poniżej 50%, tj. 3%, 10%, 45%, 48%. Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym było wykonywanie pracy biurowej, szkolenie, obsługa interwencji na polecenie dyżurnego w rejonach niesąsiadujących z rejonem własnym oraz pozostawanie w gotowości do dyspozycji dyżurnego (służba patrolowa). W pozostałych dniach (17) czynności we własnym rejonie służbowym obejmowały od 53% do 94% czasu służby dzielnicowego.

(dowód: akta kontroli str. 377-403)

- rejonu Nr 6 w RDz w Gryfinie:

- na łączną liczbę 20 dni służby we wrześniu 2014 r. wystąpiło 7 dni, w których czas służby funkcjonariusza w rejonie własnym był mniejszy niż 50% (tj. 20%, 24%, 30%, 35%, 47%, 48%, 49%), w tym 3 dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym oraz w rejonie z nim graniczącym wynosił poniżej 50% (tj. 20%, 24%, 42%). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym było wykonywanie pracy biurowej, służba w obchodzie i obsługa interwencji na polecenie dyżurnego oraz zabezpieczenie prewencyjne meczu piłki nożnej w rejonach niesąsiadujących z rejonem własnym. W pozostałych dniach (13) czynności we własnym rejonie służbowym obejmowały od 54% do 88% czasu służby dzielnicowego;

- na łączną liczbę 21 dni służby w marcu 2015 r. wystąpiły 3 dni, w których czas służby funkcjonariusza w rejonie własnym był mniejszy niż 50% (tj. 25%, 35%, 45%), w tym 1 dzień, w którym czas służby funkcjonariusza łącznie w przydzielonym rejonie służbowym oraz w rejonie z nim graniczącym wynosił poniżej 50%, tj. 42%. Przyczyną tego było wykonywanie pracy biurowej oraz obsługę interwencji na polecenie dyżurnego i zabezpieczenie prewencyjne meczu piłki nożnej w rejonach niesąsiadujących z rejonem własnym. W pozostałych dniach (18 dni) czynności we własnym rejonie służbowym obejmowały od 51% do 95 % czasu służby dzielnicowego.

(dowód: akta kontroli str. 404-434)

- rejonu Nr 8 w RDz w Gryfinie:

- w łącznej liczbie 22 dni służby we wrześniu 2014 r. wystąpiło 6 dni, w których czas służby funkcjonariusza w rejonie własnym był mniejszy niż 50% (tj. 28%, 33%, 34% x 2 dni, 36%, 41%). Nie wystąpiły dni, w których czas służby funkcjonariusza łącznie w przydzielonym rejonie służbowym oraz w rejonie z nim graniczącym wynosił poniżej 50%. W pozostałych dniach (16) czynności we własnym rejonie służbowym obejmowały od 57% do 97% czasu służby dzielnicowego;

- na łączną liczbę 23 dni służby w marcu 2015 r. wystąpiły 3 dni, w których czas służby funkcjonariusza w rejonie własnym był mniejszy niż 50% (tj. 0%, 19%, 49%), w tym 1 dzień, w którym czas służby funkcjonariusza łącznie w przydzielonym rejonie służbowym oraz w rejonie z nim graniczącym wynosił poniżej 50%. W dniu tym w rejonie własnym nie był obecny w ogóle z powodu

wykonywania okresowych badań lekarskich. W pozostałych dniach (20), czynności we własnym rejonie służbowym od 55% do 97% czasu służby dzielnicowego.

(dowód: akta kontroli str. 435-466)

- rejonu nr 1 w PP Widuchowa-Banie:
 - w łącznej liczbie 22 dni służby we wrześniu 2014 r. wystąpiło 6 dni, w których czas służby funkcjonariusza w rejonie własnym był mniejszy niż 50% (tj. 25%, 31%, 35%, 36%, 39%, 47%). Nie wystąpiły dni, w których czas służby funkcjonariusza łącznie w przydzielonym rejonie służbowym oraz w rejonie z nim graniczącym wynosił poniżej 50%. W pozostałych dniach (16) czynności we własnym rejonie służbowym obejmowały od 50% do 88% czasu służby dzielnicowego;
 - na łączną liczbę 22 dni służby w marcu 2015 r. wystąpiło 5 dni, w których czas służby funkcjonariusza w rejonie własnym był mniejszy niż 50% (tj. 20%, 30%, 41%, 42% x 2 dni), w tym 2 dni w których czas służby funkcjonariusza łącznie w przydzielonym rejonie służbowym oraz w rejonie z nim graniczącym wynosił poniżej 50%, tj. 27%, 42%. Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym było wykonywanie pracy biurowej, służba w obchodzie i obsługa interwencji na polecenie dyżurnego w rejonach niesąsiadujących z rejonem własnym lub graniczącym, pozostawanie w gotowości do dyspozycji dyżurnego (służba patrolowa) oraz podróż służbowa do KWP w Szczecinie celem wykonania okresowej kontroli pojazdu służbowego oraz przywóz materiałów biurowych i zaopatrzenia dla KPP. W pozostałych dniach (17) czynności we własnym rejonie służbowym obejmowały od 50% do 96% czasu służby dzielnicowego.

(dowód: akta kontroli str. 467-504)

Zgodnie z danymi statystycznymi wykazanymi w systemie SESPól, w okresie objętym szczegółowym badaniem³⁷ stwierdzono m.in. następujące rezultaty wykonywania zadań służbowych 5 dzielnicowych, których realizację zadań objęto szczegółowym badaniem:

- sporządzone meldunki informacyjne – łącznie 18 (poszczególni dzielnicowi odpowiednio: 4, 4, 1, 6, 3),
- wywiady, ustalenia ogółem – łącznie 335 (poszczególni dzielnicowi odpowiednio: 55, 79, 44, 104, 53),
- spotkania z przedstawicielami społeczeństwa – łącznie 265 (poszczególni dzielnicowi odpowiednio: 28, 34, 74, 75, 54),
- doręczenia korespondencji – łącznie 24 (poszczególni dzielnicowi odpowiednio: 9, 1, 1, 11, 2).

W miesiącach objętych kontrolą nie stwierdzono dni, w których skala zadań realizowanych w rejonie służbowym (lub graniczącym) zleczanych przez przełożonych (wywiady, ustalenia, doręczenia itd.) zdominowałaby służbę dzielnicowych w stopniu uniemożliwiającym swobodny obchód w rejonie własnym lub sąsiednim.

(dowód: akta kontroli str. 350-504, 505-524)

W wyniku porównania zadań wykazywanych w kartach efektywności policjanta z systemu SESPól z zapisami w notatnikach służbowych ww. dzielnicowych, za poszczególne miesiące objęte kontrolą ustalono, że:

- 1) dzielnicowy rejonu służbowego Nr 2 RDz w Gryfinie:
 - wrzesień 2014 r. - w SESPól wykazano czas służby łącznie 149h (8.940 min.), z tego obchód 131h (7.860 min.), delegowanie do służby w innych komórkach 3h (180 min.), inne czynności 18h (1.080 min.).
Z rozliczenia notatnika służbowego dzielnicowego za ww. miesiąc wynika, że służbę pełnił 9.120 min., z tego w patrolu - 525 min., w obchodzie – 7.625 min.,

³⁷ Wszyscy dzielnicowi w miesiącach: wrześniu 2014 r. i marcu 2015 r.

1 doprowadzenie 21.09. – 30 min., inne czynności (administracyjne, organizacyjne) – 940 min.

W SESPol:

- nie wliczono do czasu służby ogółem delegowania do służby w innych komórkach, tj. 3h (180 min.) w dniu 21.09. (powinno być 152h służby ogółem);
- czas służby w obchodzie (131h) został zawyżony o 8,75h, tj. o 6,7%, ponieważ wliczono do obchodu czas służby patrolowej, który wynosił 525 min.;
- nie wykazano czasu doprowadzenia (30 min.);
- czas na inne czynności (1.080 min.) został zawyżony o 140 min., tj. o 13%.

- marzec 2015 r. – w SESPol wykazano czas służby łącznie 176h (10.560 min.), z tego obchód 162h (9.720 min.), doskonalenie zawodowe 25.03. 1h (60 min.), doprowadzenie 30.03. 1h (60 min.), inne czynności 12h (720 min.).

Z rozliczenia notatnika służbowego dzielnicowego za ww. miesiąc wynika, że służbę pełnił 10.560 min., z tego w patrolu - 185 min., w obchodzie – 9.535 min., 1 szkolenie ze strzelania 25.03. – 60 min., 1 doprowadzenie 30.03. – 75 min., inne czynności (administracyjne, organizacyjne 1.295 min., udział w 1 rozprawie 30 min.) – 1.325 min.

W SESPol:

- czas służby w obchodzie (162h) został zawyżony o 3,08h, tj. o 1,9%, ponieważ wliczono do obchodu czas służby patrolowej, który wynosił 185 min.;
- różnica w czasie doprowadzenia (15 min.);
- czas na inne czynności (720 min.) został zaniżony o 605 min., tj. o 84%.

2) dzielnicowy rejonu służbowego Nr 3 RDz w Gryfinie:

- wrzesień 2014 r. - w SESPol wykazano czas służby łącznie 176h (10.560 min.), z tego obchód 158h (9.480 min.), doprowadzenie 3.09. 2h (120 min.), inne czynności 16h (960 min.).

Z rozliczenia notatnika służbowego dzielnicowego za ww. miesiąc wynika, że służbę pełnił 10.560 min., z tego w patrolu – 1.100 min., w obchodzie – 6.110 min., 1 doprowadzenie 3.09. – 120 min., 1 szkolenie ze strzelania 25.09. – 90 min., inne czynności (administracyjne, organizacyjne, udział w poczcie sztandarowym 210 min., udział w rozprawie 40 min.) – 3.140 min.

W SESPol:

- czas służby w obchodzie (158h) został zawyżony o 18,3h, tj. o 11,6%, ponieważ wliczono do obchodu czas służby patrolowej, który wynosił 1.100 min.;
- nie wykazano w poz. 8 czasu doskonalenia zawodowego ze strzelania (90 min.);
- czas na inne czynności (960 min.), został zaniżony o 2.180 min., tj. o 227%.

- marzec 2015 r. – w SESPol wykazano czas służby łącznie 177h (10.620 min.), z tego obchód 162h (9.720 min.), doprowadzenia 13, 24, i 25.03. 4h (240 min.), inne czynności 11h (660 min.).

Z rozliczenia notatnika służbowego dzielnicowego za ww. miesiąc wynika, że służbę pełnił 10.620 min., z tego w patrolu – 1.065 min., w obchodzie – 7.955 min., 1 szkolenie ze strzelania 25.03. – 60 min., 3 doprowadzenia 13, 24, i 25.03. – 215 min., inne czynności (administracyjne, organizacyjne 2.070 min., udział w 1 rozprawie 55 min.) – 1.325 min.

W SESPol:

- czas służby w obchodzie (162h) został zawyżony o 17,75h, tj. o 11%, ponieważ wliczono do obchodu czas służby patrolowej, który wynosił 1.065 min.;
- różnica w czasie doprowadzenia (25 min.);
- nie wykazano w poz. 8 czasu doskonalenia zawodowego ze strzelania (60 min.);
- czas na inne czynności (660 min.) został zaniżony o 665 min., tj. o 101%.

3) dzielnicowy rejonu służbowego Nr 6 RDz w Gryfinie:

- wrzesień 2014 r. - w SESPol wykazano czas służby łącznie 160h (9.600 min.), z tego obchód 144h (8.640 min.), doprowadzenie 2.09. 1h (60 min.), inne czynności 15h (900 min.).

Z rozliczenia notatnika służbowego dzielnicowego za ww. miesiąc wynika, że służbę pełnił 9.600 min., z tego w patrolu – 535 min., w obchodzie – 6.510 min., 3 doprowadzenia 2, 15, 16.09. – 255 min., inne czynności (administracyjne, organizacyjne 2.195 min., udział w poczcie sztandarowym 105 min.) – 2.300 min.

W SESPol:

- czas służby w obchodzie (144h) został zawyżony o 8,9h, tj. o 6,2%, ponieważ wliczono do obchodu czas służby patrolowej, który wynosił 535 min;
- nie wykazano czasu 2 doprowadzeń z 15 i 16.09. (215 min.), a czas doprowadzenia z 2.09. zaniżono o 20 min.;
- czas na inne czynności (900 min.) został zaniżony o 1.400 min., tj. o 156%.

- marzec 2015 r. – w SESPol wykazano czas służby łącznie 169h (10.140 min.), z tego obchód 162h (9.720 min.), doprowadzenia 7 i 23.03. 3h (180 min.), inne czynności 4h (240 min.).

Z rozliczenia notatnika służbowego dzielnicowego za ww. miesiąc wynika, że służbę pełnił 10.140 min., z tego w patrolu – 635 min., w obchodzie – 7.630 min., trzy doprowadzenia 7, 13, i 23.03. – 210 min., inne czynności (administracyjne, organizacyjne) – 1.665 min.

W SESPol:

- czas służby w obchodzie (162h) został zawyżony o 10,6h, tj. o 6,5%, ponieważ wliczono do obchodu czas służby patrolowej, który wynosił 635 min.;
- nie wykazano czasu 1 doprowadzenia z 13.03. (30 min.);
- czas na inne czynności (240 min.) został zaniżony o 1.425 min., tj. o 594%.

4) dzielnicowy rejonu służbowego Nr 8 RDz w Gryfinie:

- wrzesień 2014 r. - w SESPol wykazano czas służby łącznie 184h (11.040 min.), z tego obchód 178h (10.680 min.), inne czynności 6h (360 min.).

Z rozliczenia notatnika służbowego dzielnicowego za ww. miesiąc wynika, że służbę pełnił 11.040 min., z tego w patrolu – 680 min., w obchodzie – 9.430 min., inne czynności (administracyjne, organizacyjne 660 min., udział w 2 rozprawach 270 min.) – 930 min.

W SESPol:

- czas służby w obchodzie (178h) został zawyżony o 11,3h, tj. o 6,3%, ponieważ wliczono do obchodu czas służby patrolowej, który wynosił 680 min;
- czas na inne czynności (360 min.) został zaniżony o 570 min., tj. o 158%.

- marzec 2015 r. – w SESPol wykazano czas służby łącznie 184h (11.040 min.), z tego obchód 182h (10.920 min.), inne czynności 2h (120 min.).

Z rozliczenia notatnika służbowego dzielnicowego za ww. miesiąc wynika, że służbę pełnił 11.040 min., z tego w patrolu – 905 min., w obchodzie – 8.570 min., inne czynności (administracyjne, organizacyjne 990 min., udział w badaniach profilaktycznych 480 min., udział w rozprawie 95 min.) – 1.565 min.

W SESPol:

- czas służby w obchodzie (182h) został zawyżony o 15,1h, tj. o 8,3%, ponieważ wliczono do obchodu czas służby patrolowej, który wynosił 905 min.;
- czas na inne czynności (120 min.) został zaniżony o 1.445 min., tj. o 1.204%.

5) dzielnicowy rejonu służbowego Nr 1 PP Widuchowa-Banie:

- wrzesień 2014 r. - w SESPol wykazano czas służby łącznie 164h (9.840 min.), z tego obchód 160h (9.600 min.), inne czynności 4h (240 min.).

Z rozliczenia notatnika służbowego dzielnicowego za ww. miesiąc wynika, że służbę pełnił 9.840 min., z tego w patrolu – 1.815 min., w obchodzie – 6.320 min., inne czynności (administracyjne, organizacyjne) – 1.705 min.

W SESPol:

- czas służby w obchodzie (160h) został zawyżony o 30,25h, tj. o 18,9%, ponieważ wliczono do obchodu czas służby patrolowej, który wynosił 1.815 min;
- czas na inne czynności (240 min.) został zaniżony o 1.465 min., tj. o 610%.

- marzec 2015 r. – w SESPol wykazano czas służby łącznie 188,5h (11.310 min.), z tego obchód 180,5h (10.830 min.), inne czynności 8h (480 min.).

Z rozliczenia notatnika służbowego dzielnicowego za ww. miesiąc wynika, że służbę pełnił 11.310 min., z tego w patrolu – 940 min., w obchodzie – 7.885 min., inne czynności (administracyjne, organizacyjne) – 2.485 min.

W SESPol:

- czas służby w obchodzie (180,5h) został zawyżony o 15,7h, tj. o 8,7%, ponieważ wliczono do obchodu czas służby patrolowej, który wynosił 940 min.;
- czas na inne czynności (480 min.) został zaniżony o 2.005 min., tj. o 418%.

(dowód: akta kontroli str. 350-504, 505-524)

Dzielnicowi, których realizację zadań objęto szczegółowym badaniem (5), gromadzili informacje o osobach karanych oraz korzystających z przepustek w odbywaniu kary, podejrzanych o prowadzenie działalności przestępczej, uzależnionych od używek, nieletnich zagrożonych demoralizacją³⁸, kibicach zamieszkających / przebywających na podległym terenie ze szczególnym uwzględnieniem uzyskiwania informacji o klubach, którym kibicują, miejscach spotkań, danych identyfikujących, posiadanych środkach transportu, źródłach utrzymania, kontaktach towarzyskich³⁹, o osobach mających wpływ na funkcjonowanie środowiska lokalnego⁴⁰ oraz o potencjalnych ofiarach przestępstw i wykroczeń⁴¹ oraz dane wymienione w § 11 pkt 1 i 2 zarządzenia nr 1619 Komendanta Głównego Policji z dnia 3 listopada 2010 r. w sprawie metod i form wykonania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich⁴². Gromadzenie informacji odbywało się w formie meldunków informacyjnych, notatek urzędowych, notatek służbowych, wystąpień i pism informacyjnych kierowanych do różnych instytucji, które sporządzali i gromadzili w swoich komputerach służbowych (lub komputerach prywatnych, wykorzystywanych do celów służbowych), w teczkach problemowych („Niebieskie Karty”, „Dozór”, „Małolat”, „Bezpieczny ogród”, „Bezpieczny senior”, „Bezpieczna przestrzeń”, „Inicjatywa własna”) oraz przede wszystkim w formie zapisków w notatnikach służbowych. Identyfikacja ww. osób następowała na podstawie obserwacji w obchodzie lub patrolu, na podstawie informacji pochodzącej ze środowiska (rozpoznanie osobowe), korespondencji realizowanej przez dzielnicowych, informacji uzyskanych od innych funkcjonariuszy Policji (pion prewencji, pion kryminalny, Zespół ds. Wykroczeń, Zespół ds. Nieletnich i Patologii). Dzielnicowi podejmowali (w wybranych 2 miesiącach służby) następujące działania w stosunku do ww. grup osób: kontrolowali miejsca uznane za niebezpieczne w rejonie (152 razy), brali udział w pogadankach z dziećmi i młodzieżą na temat bezpieczeństwa na terenie przedszkoli i szkół (6), wykonywali różne czynności w procedurze Niebieskiej Karty, m.in. brali udział w posiedzeniach grup roboczych, sporządzali wystąpienia do różnych instytucji pomocowych, podejmowali interwencje własne w rodzinach objętych NK, przesłuchania świadków, wywiady

³⁸ § 10 ust. 1 zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych.

³⁹ § 9 ust. 1 załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 129 Komendanta Głównego Policji z dnia 21 września 2007 r. w sprawie zasad organizacji i trybu wykonywania przez Policję zadań związanych z rozpoznaniem, zapobieganiem, zwalczaniem przestępstw i wykroczeń popełnianych w związku z imprezami sportowymi oraz gromadzenia i przetwarzania informacji dotyczących bezpieczeństwa masowych imprez sportowych (Dz.Urz. KGP Nr 17, poz. 129).

⁴⁰ § 10 ust. 3 zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych.

⁴¹ § 10 ust. 4 zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych.

⁴² Dz.Urz. KGP Nr 11, poz. 64 ze zm.

o rodzinie objętej pomocą, uczestniczyli w rozprawach sądowych (77), udzielali porad prawnych (30), przeprowadzali rozmowy profilaktyczno-ostrzegawcze (42), uczestniczyli w spotkaniach ze społeczeństwem, m.in. mieszkańcami osiedli i miejscowości, działkowcami, młodzieżą w miejscach zabaw i rekreacji, w okolicach przystanków i sklepów, świetlicach wiejskich i innych miejscach publicznych (101), dokonywali ustaleń dot. miejsca pobytu osób poszukiwanych (47). Dzielnicy współpracowali w tym zakresie z administracją samorządową, m.in. urzędami gmin, wójtami, sołtysami, radami sołeckimi (97) członkami zarządów spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych (9) oraz zarządów ogródków działkowych (8), dyrektorami szkół i pedagogami szkolnymi (5), pracownikami socjalnymi i asystentami rodzin z ośrodków pomocy społecznej i powiatowego centrum pomocy rodzinie (13), członkami gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych (9) i kuratorami sądowymi (3). Ww. dzielnicy w okresie objętym kontrolą przeprowadzili ponadto 134 interwencje własne w celu egzekwowania przepisów porządkowych i drogowych. Wszyscy dzielnicy dysponowali informacjami oraz wykazem miejsc niebezpiecznych i wymagających szczegółowego nadzoru na terenie swoich rejonów służbowych (w formie zapisów w teczce rejonu i w bieżących analizach stanu bezpieczeństwa w rejonie). Informacje te były weryfikowane w teczkach raz na rok, a do celów analitycznych raz w miesiącu. W każdym z badanych miesięcy służby wszyscy dzielnicy zgłaszali propozycje dotyczące rozmieszczenia służb patrolowych w miejscach szczególnie zagrożonych popełnieniem przestępstw lub wykroczeń w ich rejonach służbowych. Odbywało się to w formie sporządzania bieżącej analizy stanu bezpieczeństwa w rejonie służbowym, która przekazywana była kierownikowi RDz w Gryfinie, a w przypadku dzielnicowego PP Widuchowa-Banie – kierownikowi posterunku.

(dowód: akta kontroli str. 263-276, 525-554)

*Ustalono
nieprawidłowości*

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1. Analiza realizacji służby 5 dzielnicowych w wybranych 2 miesiącach (1 miesiąc z 2014 r. i 1 miesiąc z 2015 r.) wykazała, że dzielnicowym zlecano do wykonania zadania w patrolu w rejonach niegraniczących z rejonem, który im przydzielono (dane na podstawie zapisów w notatnikach służbowych). W przypadku dzielnicowego z rejonu:

- Nr 2 RDz w Gryfinie było to 245 min. we wrześniu 2014 r. oraz 65 min. w marcu 2015 r.,
- Nr 3 RDz w Gryfinie było to 420 min. we wrześniu 2014 r. oraz 665 min. w marcu 2015 r.,
- Nr 6 RDz w Gryfinie było to 265 min. we wrześniu 2014 r. oraz 295 min. w marcu 2015 r.,
- Nr 1 PP Widuchowa-Banie było to 190 min. we wrześniu 2014 r. oraz 225 min. w marcu 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 350-504)

Przepis § 15 ust. 2 zarządzenia Nr 528 o dzielnicowych wyklucza pełnienie służby patrolowej przez dzielnicowego w rejonach służbowych niesąsiadujących z rejonem, który mu przydzielono.

Komendant wyjaśnił, że: (...) *działania takie podyktowane są realizacją czynności służbowych w innych rejonach, gdzie w danym dniu czy okresie brak było właściwego dzielnicowego lub dzielnicowego najbliższej sąsiadującego i potrzebą realizacji w tym czasie pilnych zadań wynikających z potrzeb służby. W ramach służby np. w weekendy, święta służbę pełni zróżnicowana ilość dzielnicowych, a w przypadku zaistnienia zdarzeń lub sytuacji wymagających niezwłocznego działania, kierowany zostaje dzielnicowy, który w danym dniu pełni służbę.* (...)

(dowód: akta kontroli str. 299-331)

2. W przypadku wszystkich miesięcy objętych szczegółowym badaniem⁴³ kontrola wykazała rozbieżności między ewidencją prowadzoną w systemie SESPol, a faktycznym przebiegiem służby dzielnicowych wykazanym w notatnikach służbowych. Ustalono, że ogólny czas służby obchodowej był zawyżony w granicach od 1,9% do 18,9% (od 3h do 30h), a czas na inne czynności został zawyżony o 13% (2h) lub zaniżony od 84% do 1.204% (od 9,5h do 36h). Ponadto nie wykazano 4 doprowadzeń i 2 doskonałów zawodowych ze strzelania.

(dowód: akta kontroli str. 350-504, 505-524)

Zgodnie z § 18 ust. 1 zarządzenia Nr 1147 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 września 2011 r. w sprawie planowania strategicznego, sprawozdawczości i oceny pracy Policji⁴⁴ (obowiązującego do 31.12.2014 r.), oraz § 22 ust. 1 zarządzenia Nr 71 Komendanta Głównego Policji z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie planowania strategicznego, sprawozdawczości i oceny systemu kontroli zarządczej w Policji⁴⁵ (obowiązującego od 1.01.2015 r.) za poprawność danych, kompletność oraz terminowość ich wprowadzania i zatwierdzania w SESPol odpowiada kierownik jednostki organizacyjnej Policji, która jest obowiązana je wprowadzać.

Komendant wyjaśnił, że: (...) *czas pracy dzielnicowego podczas wykonywania przez niego obowiązków służbowych, w tym różnych zadań, dokumentowany jest różnie / odmiennie przez poszczególnych dzielnicowych. Wprowadzane dane do SESPol-u winny być jak najbardziej prawidłowe i ujednolicone dla wszystkich dzielnicowych, dlatego informacje te są weryfikowane i wprowadzane na chwilę obecną przez bezpośredniego przełożonego. Wykonywanie zadań przez dzielnicowego w swoim rejonie służbowym lub sąsiednim np. doraźne zabezpieczenie meczu lub przeprowadzenie interwencji w obrębie swojego rejonu, wykazywane bywa jako czynność tzw. "inna", kiedy winna być realizowana w ramach obchodu powierzonego rejonu służbowego. Takie informacje co pewien czas omawiane są przez przełożonych na odprawach służbowych z dzielnicowymi celem wyeliminowania błędów oraz odmiennego interpretowania tych samych czynności. Należy również wziąć pod uwagę, iż dane są wprowadzane do systemu na podstawie rozliczenia dzielnicowego po służbie i danych z rozliczenia zawartych w notatniku służbowym lub wcześniej w kartach pracy. Nie ma innej możliwości uzyskania danych i wprowadzenia ich w system, jak tylko w oparciu o zapisy z rozliczenia funkcjonariusza po służbie lub na podstawie karty pracy. Na wprowadzanie danych do systemu z poszczególnego dnia przełożony ma 5 dni. Wprowadzenie 9-ciu dzielnicowych za okres 5 dni opatrzone może być również błędem wynikającym z ludzkiej natury, który bardzo ciężko zweryfikować.*

(dowód: akta kontroli str. 299-331)

Ocena cząstkowa

Kontrola wykazała, że przydział zadań i organizacja służby dzielnicowych w KPP, we wszystkich miesiącach objętych badaniem, pozwalały na realizację podstawowych zadań funkcjonariuszy w przydzielonych rejonach służbowych. Skala zadań zlecanych poza rejonem własnym i graniczącym była niewielka i nie wpłynęła w sposób znaczący na realizację obowiązków służbowych dzielnicowych.

4. Planowanie oraz weryfikacja efektów realizacji zadań służbowych dzielnicowych

Opis stanu faktycznego

W KPP nie zostały określone zasady planowania zadań dzielnicowych wobec przydzielonych im rejonów służbowych, odnoszących się do dłuższej perspektywy czasowej (kwartał, rok), wykraczającej poza bieżące przydzielanie spraw do realizacji.

⁴³ Na podstawie badania próby służby 5 dzielnicowych w wybranych 2 miesiącach (po jednym w 2014 r. i 2015 r.)

⁴⁴ Dz. Urz. KGP z 2011 r. Nr. 8, poz. 57 ze zm.

⁴⁵ Dz. Urz. KGP z 2014 r., poz. 142.

Dzielnicowi, których realizację zadań objęto szczegółowym badaniem (5), planowali działania we własnym rejonie służbowym w oparciu o wyniki comiesięcznych „Bieżących analiz stanu bezpieczeństwa”. Analizy te zawierały m.in.: ocenę realizacji przedsięwzięć zaplanowanych do wykonania w miesiącu poprzednim (w przypadku braku realizacji podanie przyczyn niewykonania), przestępstwa i wykroczenia zaistniałe w rejonie służbowym (ze wskazaniem miejsca, kategorii i liczby zaistniałych zdarzeń, na podstawie informacji posiadanych przez dzielnicowego), przewidywane zagrożenia, spostrzeżenia własne dzielnicowego oraz informacje uzyskane od społeczności lokalnych, które mogą wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa i porządku publicznego, planowane i proponowane przedsięwzięcia na kolejny miesiąc oraz wnioski i propozycje odnośnie służby patrolowej w rejonie.

Sporządzane przez dzielnicowych co miesiąc bieżące analizy stanu bezpieczeństwa były akceptowane przez bezpośrednich przełożonych dzielnicowych.

W Komendzie nie ustanowiono odrębnego systemu weryfikacji i oceny realizacji zadań dzielnicowych związanych z przydzielonymi im rejonami służbowymi. Dzielnicowi rozliczani byli z mierników oraz obszarów monitorowania ustalonych przez KGP oraz KWP w Szczecinie dla pionu prewencji na dany rok (np. wskaźnik wykonania służby obchodowej, wskaźnik liczby spotkań ze społeczeństwem przeprowadzonych przez dzielnicowych, wskaźnik ujawnionych wykroczeń porządkowych, wskaźnik ujawnionych wykroczeń z art. 43 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, wskaźnik zatrzymania osób – sprawców przemocy domowej, wskaźnik niebieskich kart, wskaźnik aktywności policjantów, wskaźnik zatrzymanych osób na gorącym uczynku przestępstwa, wskaźnik obciążenia dzielnicowych prowadzeniem czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia). Do weryfikacji osiąganych wartości mierników wykorzystywano system statystyki policyjnej (SESPol). Na ocenę efektów działań dzielnicowych miały wpływ dane dotyczące m.in. ilości sporządzanych meldunków informacyjnych dotyczących rozpoznania terenowego i osobowego, notatek służbowych, urzędowych, wystąpień, ilość spotkań z przedstawicielami samorządu terytorialnego i ze społeczeństwem, prawidłowa realizacja zadań nałożonych przez grupę roboczą na dzielnicowego, współpraca z pracownikami GKRPA, OPS, PCPR, sądami, szkołami itp.

(dowód: akta kontroli str. 525-554, 555-570, 571-576, 577-580, 581-607)

W sprawie planowania i weryfikacji efektów realizacji zadań dzielnicowych Kierownik Rewiru Dzielnicowych w Gryfinie wyjaśnił, że: (...) *brak jest możliwości zaplanowania dzielnicowym zadań w zakresie dłuższej perspektywy czasowej (np. kwartału, roku), gdyż specyfika pracy dzielnicowego bardzo często uniemożliwia zaplanowanie czegokolwiek nawet w perspektywie kilku dni. Dzielnicowi pracują w większości w dyspozycji dyżurnego jednostki lub wyższych przełożonych. W zależności od wynikłych zdarzeń i sytuacji w dniu dzisiejszym dzielnicowi wykonują czynności na zawołanie, gdyż są one pilniejsze i ważniejsze niż zadania określone w zarządzeniu nr 528 o dzielnicowych. Odnosi się to do doprowadzeń, czynności w innych rejonach służbowych, zabezpieczeń imprez i meczy piłkarskich, zastępowanie innego nieobecnego dzielnicowego, wykonywanie pilnych pomocy prawnych, w tym przesłuchań, ustaleń, sprawdzeń oraz bardzo wielu innych czynności, nie koniecznie związanych z zadaniami dzielnicowego (...)*

(...) *z uwagi na zbyt dużą ilość czynności i zadań narzuconych do realizacji na dzielnicowych brak jest możliwości przygotowywania i realizowania dokumentacji planistycznej w zakresie rejonów służbowych. Na chwilę obecną dzielnicowi realizują czynności, które wynikają z ich codziennej służby, zadań wskazanych w trakcie codziennej odprawy do służby, bez możliwości zaplanowania innych działań dotyczącego przydzielonego im rejonu służbowego. Moim zdaniem, planowanie takich działań w chwili obecnej jest dodatkowym obciążeniem dzielnicowego w ich i tak*

ciężkiej służbie, gdzie realizują w większości zadania i czynności niezwiązane ze specyfiką pracy wskazaną w Zarządzeniu nr 528 Komendanta Głównego Policji (...)

Codzienna służba oraz ilość osób, która w danym okresie wykonuje swoje zadania pozwala mi na w miarę efektywne i skuteczne działania w zakresie wyłącznie niezbędnym do wykonania codziennych czynności. W większości polegają one na realizacji dokumentacji służbowej, wywiadów i ustaleń dla instytucji, prowadzeniu postępowań w sprawach o wykroczenie, doręczaniu korespondencji, realizacji doprowadzeń oraz czynności w zakresie spotkań w grupach roboczych, z sołtysami itp. Do tego dochodzą zwolnienia lekarskie, te długoterminowe i krótsze, jednomiesięczne doskonalenia zawodowe dla dzielnicowych, urlopy, szkolenia i inna absencja. Taki stan powoduje, że przez dłuższy okres w roku 3 dzielnicowych pracuje przez pół roku w 2 rejonach służbowych i jest obciążonych podwójnymi obowiązkami, które pozwalają na realizację wyłącznie bieżących spraw i zadań. W 2003 roku obejmując RDz w Gryfinie na 8 dzielnicowych wpłynęło ok. 960 dokumentów do realizacji tj. 120 na jednego dzielnicowego. Już w 2013 r. na 7 dzielnicowych (zabrano 1 etat) wpłynęło ok. 2.600 dokumentów do realizacji tj. 371 na jednego dzielnicowego. Jak widać, obciążenie wzrosło 3-krotnie. Dlatego biorąc pod uwagę ilość zadań i termin ich realizacji w zderzeniu z ilością dzielnicowych realizujących je, moja osoba jako kierownika rewiru sprowadza się do analizy i oceny realizacji zadań wyłącznie w codziennej służbie. Moim zadaniem, została przyjęta taka organizacja pracy będących w służbie dzielnicowych, aby zrealizowane były zagadnienia bieżące oraz dotrzymana była terminowość realizowanej dokumentacji. Powyższe ograniczenia wpływają na to, że monitoruję jedynie wskazane przez KWP obszary zainteresowania, takie jak czas służby obchodowej, a nie sposób realizacji służby obchodowej, ilość uzyskanych informacji, a nie poziom rozpoznania rejonu służbowego, ilość spotkań ze społeczeństwem, a nie efekty działań profilaktycznych, ilość sporządzonych Niebieskich Kart i zatrzymanych sprawców przemocy, a nie skuteczność działań podejmowanych w toku realizacji procedury Niebieska Karta (...)

(dowód: akta kontroli str. 571-576)

Komendant wyjaśnił: Planowanie służby obchodowej w perspektywie oddziaływania długookresowego (kwartał, rok) przez kierownika jednostki liniowej (powiatowej) jest w mojej ocenie, przy obecnych uwarunkowaniach służby (długotrwała absencja w służbie, braki kadrowe, wydłużające się, wielomiesięczne szkolenia zewnętrzne) trudne do wdrożenia, tym samym osiągnięcia założonych celów i zadań. Model takiego planowania spełni swoje zadanie przy głębszych zmianach organizacyjnych jednostek liniowych, pozwalających na wykonawstwo zadań, które zostałyby zabrane dzielnicowym. Trwają obecnie w KGP prace nad nowym modelem pracy dzielnicowego z szansą na pozytywne jego wdrożenie, przy założeniach, o których wspominałem powyżej.

(dowód: akta kontroli str. 299-331)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Kontrola wykazała, że w KPP nie zostały ustalone i wdrożone systemowe mechanizmy w zakresie planowania zadań dzielnicowych, wykraczające poza bieżące przydzielanie spraw do realizacji. Tym samym trudno jest mówić o długofalowych działaniach dzielnicowego wobec zidentyfikowanych problemów we własnym rejonie służbowym. Nie wprowadzono wewnętrznych procedur pozwalających na badanie efektywności realizacji zadań przez dzielnicowych w dłuższym przedziale czasowym. Ocena efektywności i skuteczności odnosiła się głównie do wskaźników i poziomów satysfakcji określanych przez jednostki nadrzędne nad KPP.

IV. Wnioski

*Wnioski
pokontrolne*

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁶ wnosi o:

1. *Podjęcie działań w celu zapewnienia zgodnej z przepisami organizacji służby dzielnicowych, w zakresie przydzielania dodatkowych rejonów służbowych oraz powierzania rejonów funkcjonariuszom mianowanym na stanowisko dzielnicowego.*
2. *Wzmocnienie nadzoru w zakresie prowadzenia teczek rejonów.*
3. *Przeprowadzanie opiniowania dzielnicowych w terminach określonych przepisami.*
4. *Ochronę danych osobowych gromadzonych przez dzielnicowych w sposób określony w unormowaniach wewnętrznych.*

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w 2 egzemplarzach: 1 dla kierownika jednostki kontrolowanej, 2. do akt kontroli.

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków*

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia grudnia 2015 r.

Kontroler
Leszek Smykowski
specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Dyrektor

.....
Podpis

.....
Podpis

⁴⁶ Dz.U. z 2015 r., poz. 1096, dalej: *ustawa o NIK*.